

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Освітня програма	47788 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	111
Повна назва ЗВО	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Ідентифікаційний код ЗВО	02066747
ПІБ керівника ЗВО	Оковитий Сергій Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.dnu.dp.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/111>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	47788
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра політології (факультет суспільних наук і міжнародних відносин)
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Відділ аспірантури та докторантури; кафедра англійської мови для нефілологічних спеціальностей (ФУІФМ); кафедра філософії (ФСНМВ);
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	проспект Гагаріна, 72, корпус №1, м. Дніпро, 49010
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	213241
ПІБ гаранта ОП	Третяк Олексій Анатолійович
Посада гаранта ОП	завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	tretiak_o@fsmv.dnulive.dp.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(067)-916-70-74
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(099)-209-60-39

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма «Політологія» (ОНП) підготовки докторів філософії в ДНУ за спеціальністю 052 Політологія запроваджена у 2015 році після введення нового переліку спеціальностей на основі підготовки аспірантів за науковими спеціальностями 23.00.01 – теорія та історія політичної науки, 23.00.02 – політичні інститути та процеси, за якими раніше велась підготовка в рамках політологічної наукової школи факультету суспільних наук та міжнародних відносин та на засадах студентоцентрованого підходу. Дана ОНП розроблена згідно Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 про «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук», а також результатів вивчення ринку праці та потреб роботодавців, попиту з боку вступників з метою підготовки фахівців третього рівня вищої освіти (8 рівень НРК). До розроблення були долучені НПП факультету: проф. Токовенко О. С., проф. Третяк О. А., проф. Ставченко С. В., проф. Іщенко І. В., проф. Кривошеїн В. В., проф. Висоцький О. Ю. На етапі розробки долучались роботодавці за фахом: представники ЗВО м. Дніпро, науково-дослідних організацій та аспіранти. У травні 2016 року ОНП затверджена вченою радою ДНУ (протокол № 12 від 12.05.2016), пройшла процедуру ліцензування (наказ МОН від 10 червня 2016 року № 655), інформація про неї внесена до Правил прийому ДНУ та оголошений прийом до аспірантури. У 2019 році була прийнята друга редакція ОНП (протокол вченої ради ДНУ № 13 від 25.06.2019), де оновлено перелік компетентностей та програмних результатів навчання, перелік вибіркового компонентів ОНП, також оновилися вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту згідно «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, наказ МОН № 40 від 12.07.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». У третій редакції, яка схвалена вченою радою ДНУ (протокол № 1 від 10.09.2020), введено в дію університетський та факультетський каталоги освітніх компонент вільного вибору та розширено опис наукової складової. Протягом 2019-2020 рр. до перегляду ОНП залучалися роботодавці (завідувач кафедри філософії і політології НМЕТАУ Побочий І. А., завідувач кафедри філософії і соціології ДНУЗТ імені В. Лазаряна Хміль В. В., завідувачка кафедри політології і міжнародних відносин ВПНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» Щедрова Г. П.) для вдосконалення ОНП, обговорювалися робочі програми освітніх компонентів, широкий спектр можливостей навчання здобувачів вищої освіти.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	6	2	4	0	0
2 курс	2019 - 2020	7	1	4	1	0
3 курс	2018 - 2019	2	2	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	3	3	2	1	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	23554 Політологія
другий (магістерський) рівень	6182 Політологія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47788 Політологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	191620	48813
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	191620	48813
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2245	125

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ONP_052_Politologia_2020_PDF.pdf</i>	BW9a3VGU6lh5+yJwyExjfxzVTxzynThT2Rs4j5UGjNs=
Освітня програма	<i>ONP_052_Politologia_2019_pdf.pdf</i>	WYt9mMD7b11MVRsb7jTVkoBPQUXAJBkABx74YfjB+uU=
Навчальний план за ОП	<i>НП_Політологія_2020_2021_Заоч_на_ндф.pdf</i>	DlIrafzqUS5PBuEsTaXFSSdYQBerMAo3zsNKXsDkAWo=
Навчальний план за ОП	<i>НП_Політологія_2020_2021_Денн_а_ндф.pdf</i>	MzAvt8I+RjKdtI3+WhoPopQqC1bfkHZo38ktLBcroi4=
Навчальний план за ОП	<i>НП_Політологія_2019_2020_Денн_а_ндф.pdf</i>	hHotYJJdv2JqV5fW6rGRxVrQfIQQebP+axc4+LFkNMU=
Навчальний план за ОП	<i>НП_Політологія_2019_2020_Заоч_на_ндф.pdf</i>	JyXoW2ra+iCD+DOxK4DG6Tnzn1OBbPIpUjQuMOOJE3k=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_Волинець_Дніпр_ОДА.pdf</i>	S/NCQAPabjpSwuRzjsMRfuvczku4SsScaniyLBhbvEc=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-Коломонець_Дніпро_ДОР.pdf</i>	1FTzblj1X/Cjg6n9FhR95gNBQb8oFhJDHysNRxXouBw=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук_А_Колохіна_ДЦСД.pdf</i>	WWJm73e+It3cp46aifoYEOriXQzFDyLLSLyZhz4i7+4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Позній АктивГруп.pdf</i>	ezjzbTepGjZBt5WcPmEjGD8f3QUorWkxojXeo7JTCSA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук_Щедрова_Г_П_Університе_тА_Нобеля.pdf</i>	xdvtFCrNIA6gLz16qA4OHgQqa6JmiCKeFcjHbfPr9U=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Метою ОП є забезпечення умов формування і розвитку професійних компетентностей фахівця вищої кваліфікації за ОНП «Політологія», що передбачає оволодіння знаннями, уміннями і навичками, необхідними для розв'язання комплексних проблем політичних наук при здійсненні дослідницької діяльності. Унікальність ОНП полягає у: комплексному та системному підході у підготовці докторів філософії з політології, який інтегрує класичну університетську освіту, попередній більш ніж 30-ти річний досвід наукової школи політології факультету суспільних наук і міжнародних відносин ДНУ (<http://www.dnu.dp.ua/view/fsocgum>) у різноманітності спеціалізацій, роботі в умовах багатoproфiльного факультету суспільних наук і міжнародних відносин (ФСНМВ), мультидисциплінарному й інноваційному підході при вирішенні широкого кола політологічних дослідних проблем, набуття навичок освоєння та використання епістемологічних та парадигмальних засад сучасних політологічних досліджень, використання досвіду провідних практиків у галузі сучасних політичних наук та індивідуальну траєкторію власного наукового дослідження. Реалізація ОНП передбачає можливість участі у програмах академічної мобільності; отримання знань через відвідування лекцій іноземних викладачів або викладачів, які беруть участь у програмах академічної мобільності; апробації досліджень на наукових конференціях; участь у міжнародних проектах, у рамках співробітництва з установами в галузі політичних наук; консультаційні зустрічі фахового спрямування.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Відповідно Статуту ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu та Стратегії розвитку ДНУ (Стратегія розвитку Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на 2019-2025 роки) однією з базових компонент місії ДНУ є збереження, подальший розвиток та ефективне використання наукового потенціалу, забезпечення органічної єдності змісту освіти й програм наукової діяльності, спрямування фундаментальних та прикладних досліджень і розробок на створення й впровадження політичних технологій розвитку сталого демократичного суспільства. Цілі ОНП повністю корелюють із стратегією та перспективним планом розвитку ДНУ, оскільки передбачають підготовку кваліфікованого випускника і духовно багатих особистостей з активною патріотичною і громадянською позицією – доктора філософії – здатного розв'язувати комплексні проблеми політичних наук, збереження та зміцнення освітнього, наукового та інноваційного потенціалу закладу класичної вищої освіти, який має давні академічні традиції, визнані в Україні та світі наукові школи, сучасну матеріально-технічну базу, що у комплексі дозволяє забезпечувати на належному рівні підготовку докторів філософії, які сприятимуть розвитку політичної науки в Придніпровському регіоні та Україні, впроваджуватимуть необхідні зміни для суспільства.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Усі питання підготовки ОНП обговорювалися на засіданнях кафедри політології, міжкафедральних семінарах факультету суспільних наук і міжнародних відносин, та засіданнях НМР та вченої ради факультету, Ради з якості освіти ДНУ, бюро з якості освіти факультету суспільних наук і міжнародних відносин з урахуванням результатів анкетування <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitno-naukova-diyalnist/formy-anket>. Здобувачі приймали участь в обговоренні та оновленні ОНП (2019, 2020 рр). Пропозиції вносилися здобувачами Шинкаренко Р., Комліченко А., Світла В. та стосувалися змісту освітніх компонент, термінів викладацької практики та формування індивідуальної траєкторії навчання. Їх думка була врахована при оновленні ОНП 2019 та 2020 р. Для посилення комунікативної компетентності аспіранти висловили бажання прослухати частину лекцій з дисципліни «Парадигмальність в політологічному дослідженні» англійською мовою. Випускники аспірантури Алмугхід І.М., Федоренко В. В., Буря К. М. надали рецензії щодо дисциплін, які вони вивчали.

- роботодавці

Зворотній зв'язок із роботодавцями здійснюється при проведенні щорічних спільних заходів (конференцій, семінарів, засідань випускових кафедр), реалізації договорів про співробітництво, досліджень відкритих джерел та опитувань. До складу вченої ради ФСНМВ входять представники потенційних роботодавців - завідувачі кафедр ФСНМВ. На факультеті регулярно проводяться міжкафедральні семінари із залученням роботодавців (зав. кафедри філософії та політології НМетАУ Побочий І. А., зав. кафедри філософії і соціології ДНУЗТ імені В. Лазаряна Хміль В. В., професор кафедри гуманітарної підготовки, філософії та митної ідентифікації культурних цінностей УМСФ Корх О. М.), які брали участь в обговоренні ОНП. Питання вдосконалення ОНП піднімалися під час проведення конференцій (<https://www.socgum-dnu.dp.ua/conference-2020/>), «Днів кар'єри» та «Ярмарки вакансій», організованих у ДНУ <http://www.dnu.dp.ua/news/3032>, http://www.dnu.dp.ua/view/anonsi_i_zviti_career). Рецензії на ОНП надійшли від начальника управління організаційної роботи апарату Дніпровської обласної державної адміністрації Волинця С. С., голови постійної комісії Дніпропетровської обласної ради з питань науки, освіти, соціальної політики та праці Коломойця А. О., голови правління ГО «Дніпровський центр соціальних досліджень» Колохіню А. А., директора приватного підприємства соціально-політичних та маркетингових досліджень «Актив-Груп» Познія О. В.

- академічна спільнота

Одним із провідних стейкхолдерів у виступає МОН України, яке є замовником на підготовку докторів філософії. Інтереси академічної спільноти при формуванні цілей та результатів навчання на ОНП враховано через обговорення на засіданнях випускових кафедр ФСНМВ, робочої групи ОНП, під час обговорення та схвалення ОНП на Раді із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності ДНУ, на засіданнях бюро із забезпечення якості вищої освіти ФСНМВ. НПП активно співпрацюють з науково-дослідними установами НАНУ: Інститут політичних та етнологічних досліджень ім. І. Кураса, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького, що дає можливість залучати провідних фахівців в галузі політичних наук до обговорення ОНП. Рецензії на ОНП надали: завідувач кафедри філософії та політології НМетАУ Побочий І. А., завідувачка відділу теоретичних та прикладних проблем політології, доктор політичних наук, професор кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка Батрименко О. В., професор Інституту політичних та етнологічних досліджень ім. І. Кураса НАН України Зеленько Г.І., провідний науковий співробітник відділу правових проблем політології Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України Горбатенко В. П. ДНУ є одним з учасників освітньо-наукового об'єднання «Дніпровський консорціум університетів» http://www.dnu.dp.ua/view/statut_dp_consort_uni метою якого є зміцнення інституцій професійного та соціального партнерства закладів вищої освіти регіону.

- інші стейкхолдери

Обговорення та схвалення ОНП "Політологія" ДНУ відбулось на засіданні комісії Дніпровської міської ради з питань бюджету, фінансів та місцевого самоврядування VII скликання (Голова - к. політ. н. Хмельников Артем

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Результатом навчання за ОП є підготовка конкурентно спроможного фахівця, який здатний вирішувати комплексні проблеми політичних наук, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики й здатний виконувати професійну діяльність відповідно до потреб сьогодення. Випускники здатні ефективно працювати в науково-дослідних установах, державних та громадських центрах політичних і соціальних досліджень, у ЗВО, на провідних вітчизняних і зарубіжних підприємствах/ організаціях різних форм власності та генерувати стартапи. За прогнозами Державної служби зайнятості, у 2021 р. потреба у працівниках сфери освіти становитиме 8%, професіоналів – 7%, фахівців – 5%. Кількість вакансій за КВЕД (221; 2211; 231) по Україні у вищезазначених сферах коливається у межах 93-110 тис. од упродовж останніх 3-х років. Серед професій за якими кількість вакансій є найбільшою за професійними групами – 164 тис. од. – є вакансія озеленювач. Хоча за даними державної служби зайнятості у галузі політичних наук та політичної діяльності, публічного врядування кількість вакансій лише незначно перевищує кількість безробітних, але у ДНУ підготовка аспірантів проводиться для власних потреб і їх першим місцем працевлаштування стає кафедра політології, кафедра міжнародних відносин, а також інші ЗВО м. Дніпро (НМетАУ, ВПНЗ «Університет імені А. Нобеля», ДНУЗТ імені В. Лазаряна, ДДМА, УМСФ). Отже, цілі та програмні результати навчання відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

У Придніпровському регіоні лише ДНУ забезпечує підготовку докторів філософії за спеціальністю 052 Політологія. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП в ДНУ було враховано галузевий контекст регіонального рівня в плані визначення широкого спектру пріоритетів в політології, бачення процесу підготовки та подальшої діяльності фахівця, а також його суспільно-політичної ролі. Через Придніпровське відділення НАН України та регіональні наукові осередки, враховується розробка та впровадження ОП, вибір тематики наукових досліджень, що мають реальні практичні результати для регіону. Аспіранти ДНУ є виконавцями ініціативної теми кафедри політології «Сталий політичний розвиток України в умовах демократичного транзиту та європейської інтеграції» (держреєстраційний № 0119U100299), проводили наукові дослідження, які були включені в НДР держбюджетного фінансування за шифром 1-281-13 «Парадигмальна трансформація теоретико-методологічних засад досліджень сучасних глобальних і регіональних процесів». Сфера інтересів ОП широко охоплює актуальні питання політології всеукраїнського та світового рівня.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП, її структури та змістовної наповненості було вивчено досвід аналогічних вітчизняних ОП за спеціальністю 052 Політологія Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Інституту політичних та етнонаціональних досліджень імені І.Кураса НАН України, Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д.Ушинського (м. Одеса), Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова, що відображається при формуванні результатів навчання. Серед закордонних закладів освіти використано досвід: Вільнюського Університету (Литва) в рамках виконання проєкту Ерасмус К+ (DocHub) «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України», Варшавського Університету (Варшава, Польща), Гуманітарної академії імені А. Гештора (м. Пултуск, Польща) в рамках діючої угоди про співпрацю та загальні принципи підготовки PhD у Європі: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/126375.pdf, в рамках діючої угоди про співпрацю з Варшавським Університетом, Програми Балтійських університетів Університету м. Упсала (Швеція). При підготовці та під час перегляду ОП використовувалися інформаційні матеріали сайтів аналогічних програм з метою корекції цілей програми та аналізу їх освітніх компонентів.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Результати ОП відповідають вимогам НРК для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (восьмий рівень НРК). Випускник ОП набуває здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Програмні результати навчання за ОП співпадають із дескрипторами знань, умінь, навичок, комунікації, відповідальності та автономії 8-го кваліфікаційного рівня НРК, зокрема: демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність,

послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності відбувається під час вивчення дисциплін «Парадигмальність в політологічному дослідженні» та «Нестабільність та синергійність у політичному середовищі» (ПР02, ПР4, ПР5, ПР6-9); концептуальні та методологічні знання в галузі політології чи на межі галузей знань або професійної діяльності здобувачі отримують за ОНП під час вивчення компонентів з циклів загальної та професійної підготовки (ПР1, ПР2, ПР3, ПР9); критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей - під час вивчення загальноосвітніх та вибіркових компонентів, при підготовці дисертаційної роботи (ПР2, ПР4, ПР5); фахові уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики - під час освоєння обов'язкових освітніх компонентів і під час виконання наукової роботи (ПР4, ПР6-9); здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення формується під час аудиторної та поза аудиторної роботи, при виконанні наукових досліджень, під час участі у конкурсах наукових робіт, при виконанні НДР кафедри політології (ПР1, ПР2, ПР3). Комунікативні навички здобувачі демонструють під час освітнього процесу з іноземної мови, а також під час аудиторних та поза аудиторних занять, на кафедральних семінарах, конференціях, з'їздах, і тощо (ПР1, ПР2); започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності - під час виконання і написання дисертаційної роботи (ПР5-9); вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому відбувається під час викладацької практики та під час представлення отриманих результатів роботи на кафедральних семінарах, конференціях, з'їздах, тощо (ПР2, ПР3). Тематика наукових досліджень у ОНП представлена з метою сприяння реалізації отриманих знань та здатності розв'язувати задачі у широких контекстах, вирішенню проблемних питань у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

45

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

30

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП за предметами та тематика наукових досліджень відповідає предметній області 05 Соціальні та поведінкові науки та має чітку структуру. Освітня програма є структурованою за семестрами та роками навчання, розрахована на 4 роки та триває протягом 8 семестрів (освітня складова з 1 по 4 семестр). Освітні компоненти, включені до освітньо-наукової програми, підпорядковані чіткій логіці навчання та викладання, згідно принципів систематичності та послідовності. Зокрема, компонент «Парадигмальність в політологічному дослідженні» є основою для розуміння більшості політологічних дисциплін, що входять до вибіркових компонентів. Компетентності, отримані в результаті вивчення дисципліни «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця» необхідні для організації та виконання дисертаційної роботи. Це в сукупності дає можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, що відображено у матрицях ОНП. Досягненню програмних результатів навчання, які корелюють із загальними компетентностями, сприяє вивчення обов'язкових компонентів «Іноземної мови», «Філософії та наукової етики», «Нестабільності та синергійності в політичному середовищі», «Викладацької практики». Підготовка аспірантів спрямована на підготовку фахівців, які оволодівають знаннями предметної області: політичної епістемології, політичного моделювання, антикризового менеджменту та аналізу, політичних трансформацій, гендерної політичної ідентичності, сталості демократичного суспільства, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної та науково-педагогічної діяльності. У здобувачів ступеня доктор філософії є широкі можливості для обрання вибіркових компонентів та тем дисертаційної роботи.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується академічною автономією університету, що представляє унікальну освітню програму. На момент вступу відповідальна особа від факультету та представники відділу аспірантури ДНУ знайомлять здобувачів вищої освіти з організацією освітнього процесу та можливостями створення індивідуальної освітньої траєкторії, яка реалізується за спрямуванням: - можливість виконувати наукові дослідження за власною обраною тематикою та під керівництвом обраного керівника згідно з Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному

університеті імені Олеся

Гончара(http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf), індивідуальним навчальним планом роботи <http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh>; - отримання наукового консультування з урахуванням методичного щодо власного дослідження від наукового керівника; - вивчення аспірантами освітніх компонент відбувається на базі ДНУ, а також можливе на базі інших ЗВО (наукових установ) України та інших держав в рамках реалізації права на академічну мобільність - (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_mobilnist'.pdf) - обрання вибіркового компонент ([http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovi_dyscypliny_2020\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovi_dyscypliny_2020(1).pdf)).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах 28% від загальної кількості кредитів. Порядок та умови здійснення здобувачами вибору дисциплін регламентується «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf, п. 11). У переліку компонент ОНП на вибіркові компоненти відводиться 15 кредитів (33%) від загального обсягу. У навчальному плані ОНП зазначені вибіркові дисципліни, які обираються з переліків університетського та факультетського каталогів. Здобувач має право обирати навчальні дисципліни з вибіркового каталогів усіх факультетів за різними рівнями вищої освіти ДНУ (на 2020/2021 н.р. каталоги вибіркового компонентів та анотації розміщені на сайті ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/vybirkovy_dyscypliny_uvka та http://www.dnu.dp.ua/view/vybirkovy_dyscypliny_FSNMV), що дає можливість реалізації особистих інтересів здобувача та визначає індивідуальну траєкторію навчання, що забезпечує його потребу розширити чи поглибити знання у сферах суспільного життя та майбутньої професійної діяльності, відповідати вимогам ринку праці. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює вибір дисциплін до початку семестру, у якому вони мають викладатися за затвердженим робочим навчальним планом. Для цього створюються акканти здобувачів, проводиться реєстрація, верифікація та/або перевірка доступу здобувачів до хмарного простору ДНУ системи Office 365. Протягом двох тижнів здобувачі за третім рівнем вищої освіти здійснюють вибір дисциплін для вивчення у наступному семестрі. Інформацію щодо вибіркового освітніх компонент заносять до індивідуального навчального плану здобувача ВО.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає обов'язковий компонент практичної підготовки, що забезпечує набуття практичних навичок та дозволяє поєднувати підготовку здобувачів із науково-педагогічною роботою та професійною діяльністю. Зокрема, навички підготовки наукових публікацій (статей, тез) набуваються під час вивчення засвоєння освітніх компонент, а також створення наукової продукції в галузі політології. Практична підготовка проходить шляхом практичних занять та викладацької практики («Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf, п. 9), що становить 3 кредити ЄКТС та передбачає професійно-орієнтовану педагогічну підготовку, під час якої здобувач ВО викладає на кафедрі дисципліну, близьку до теми дослідження. Професійно-практичні навички здобувачі набувають під час виконання власних наукових досліджень, які можуть проводити як на кафедрі політології, так і на базі інших ЗВО і НДІ, з якими є договори про співпрацю, та за міжнародними програмами академічної мобільності, або за персональними грантами.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Соціальні навички, як комунікація, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність розвиваються у обов'язкових освітніх компонентах ОНП. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи на міжнародних конференціях, школах іноземною мовою забезпечується під час вивчення іноземної мови та фахових дисциплін під час роботи над матеріалами для самостійного опрацювання і виступів у наукових гуртках. У результаті проведення викладацької практики і роботи в студентських наукових гуртках аспіранти набувають наступних соціальних навичок, вміти визначати індивідуально-психологічні відмінності особистості за їхніми проявами у діяльності та спілкуванні, аналізувати передконфліктні та конфліктні ситуації та сприяти їх розв'язанню. Участь у міжнародних проектах надає можливість аспірантам знайомитись з культурою інших країн та формувати вміння спілкуватись іноземною мовою та адаптуватись у різних колективах.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Загальні вимоги щодо формування навантаження здобувачів вищої освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf Максимальне аудиторне навантаження на здобувачів складає 7 годин на тиждень. Фактичне аудиторне навантаження відповідає заявленому у навчальних планах і відображається в розкладі занять. Загальний обсяг ОНП становить 45 кредитів ЄКТС, з яких обсяг аудиторної роботи – 30%, а самостійної роботи – 70%. Середня кількість аудиторних годин на один кредит становить – 9 годин, решта часу відводиться на самостійну роботу здобувача вищої освіти – 21 годину на один кредит ЄКТС. Згідно з П.9.3.1 Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ обсяг навчального часу, що відводиться на самостійну роботу здобувачів за конкретними дисциплінами має становити від 50% до 80% від загального обсягу. Обсяг самостійної роботи ОНП складає від 60% до 75% від загальної кількості годин. Моніторинг навантаження на здобувача та раціональність співвідношення аудиторних годин до самостійної роботи визначається шляхом загальноуніверситетських опитувань здобувачів, під час консультацій, наприкінці семестру під час опитування викладачем, що читає дисципліну, та під час зустрічей аспірантів і наукових керівників.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти ОНП 052 Політологія за дуальною формою в ДНУ не передбачена.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2021/normatyvna%20baza/Dodatok%201%20Pravyla%20pryiomu%20DNU_Aspirantu ra.pdf

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf

<http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Конкурсний відбір для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія здійснюється в межах ліцензованого обсягу. Конкурсний відбір для здобуття ступеня доктора філософії на основі ступеня вищої освіти магістра (ОКР «спеціаліста») за спеціальністю та спорідненими спеціальностями проводиться два рази на рік у формі екзамену з іноземної мови, екзамену зі спеціальності та додаткового фахового вступного випробування (за рішенням Приймальної комісії для магістрів (спеціалістів), що мають диплом з інших спеціальностей). Вступники мають можливість ознайомитись з програмами фахових вступних випробувань за посиланням

<http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh>. Вступний екзамен зі спеціальності проводиться в письмовому вигляді, що передбачає відкриті відповіді на три запитання. Вступний екзамен з іноземної мови проводиться в письмово-усній формі за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Від складання цього екзамену звільняються вступники, які мають дійсні міжнародні сертифікати з іноземної мови рівня B2, C2. Розрахунок конкурсного балу проводять згідно «Правила прийому на навчання аспірантурі до Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара»,

http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2021/normatyvna%20baza/Dodatok%201%20Pravyla%20pryiomu%20DNU_Aspirantu ra.pdf. В загальному конкурсному балі враховується також середній бал документу про здобутий освітній ступінь (рівень) і додаткові бали за навчальні й наукові досягнення (призові місця в олімпіадах, наукові публікації).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулює «Порядок визначення академічної різниці, її складання та перерахування (зарахування) навчальних дисциплін»

[http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Akadem_riznycia_2017\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Akadem_riznycia_2017(1).pdf), «Правила прийому на навчання до ДНУ»

http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2021/normatyvna%20baza/Dodatok%201%20Pravyla%20pryiomu%20DNU_Aspirantu ra.pdf, «Положення про порядок переведення, відрахування, переривання навчання здобувачів вищої освіти та поновлення відрахованих осіб»

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Perevedennya_vidrahuvannya_ponovlennya_2017.pdf, «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу»

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_mobilnist'.pdf. Визнання результатів навчання, Сторінка 9 отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу»

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf, Положення про підготовку доктора філософії та ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf) які передбачають відповідно до існуючої нормативної бази зарахування кредитів відповідно до набутих компетентностей. Процедура відбувається наступним чином: на підставі академічної довідки навчальний відділ складає вірогідний перелік дисциплін для перерахування за участі представника групи забезпечення. Створюється фахова комісія, яка розглядає можливість перерахування.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Прикладів перезарахування дисциплін, отриманих здобувачами з інших ЗВО не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

У ДНУ питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються «Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, отриманих у неформальній освіті» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Neformal_osvita_DNU_2020.pdf. Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється тільки для обов'язкових дисциплін, починаючи з другого семестру. Дозволяється перераховувати одну дисципліну в семестрі, перераховуватися можуть як освітній компонент в цілому, так і окремі складові. Передбачені вимоги до наданого здобувачем вищої освіти документа, у якому повинні обов'язково міститися конкретно названі вимірювані результати навчання. У випадку, коли здобувач претендує на перезарахування окремих частин освітнього компонента, керівник структурного підрозділу передає матеріали, представлені здобувачем, науково-педагогічному працівнику, який викладає зазначену дисципліну, який проводить процес визнання згідно процедурі, описаній у вищезазначеному документі. У випадку перезарахування освітнього компонента в цілому, розпорядженням керівника структурного підрозділу створюється комісія у складі не менше трьох осіб, яка визначає принципову можливість визнання, форми та строки проведення процедури валідації для визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Конкретних випадків не було

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Освітній процес реалізується у таких формах: оглядові лекції, індивідуальні завдання, практична підготовка, контрольні заходи, самостійна робота, які сприяють досягненню програмних результатів навчання http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf, а також Положення про підготовку доктора філософії в ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf. Застосовуються як традиційні системи методів і прийомів, так й інноваційні інтерактивні методики. Їх відповідність ПР окремо по кожному освітньому компоненту висвітлюється у додатках робочих програм навчальних дисциплін (<https://www.kafpoldnu.dp.ua/programs>). Форма робочої програми ОК передбачає корелювання результатів навчання за дисципліною з програмними результатами навчання і методами їх оцінки, та можливість впровадження у власні наукові дослідження, що детально презентовано у стратегії викладача для кожної дисципліни. З переліком форм та методів навчання та викладання з кожного курсу та програмними результатами здобувачів знайомлять на початку занять. Для досягнення знань принципів наукового дослідження, методологічного і методичного інструментарію проведення наукових досліджень та самостійні індивідуальні дослідження проводяться на факультеті суспільних наук і міжнародних відносин. Новітні технології наукових досліджень та освітньої діяльності, які опановуються під час академічної мобільності та за умовами співпраці з іншими ЗВО та інституціями постійно застосовуються в освітньому процесі.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Здобувачі вищої освіти є активними учасниками освітнього процесу. Відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf, здобувачі постійно залучені до регулярного опитування щодо якості ОНП. Рівень задоволеності навчанням вивчається через анкетування <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/anketuvannya-zdobuvachiv> і аналізується як викладачами, так і здобувачами ВО. Це дозволяє визначити рівень якості викладання та відкрити сильні та слабкі сторони, як викладача, так і змісту дисципліни, тобто одержати зворотній зв'язок. Здобувачі мають змогу вносити корективи в організацію освітнього процесу, окреслювати очікування від освітніх компонентів ОНП, впливати на якість викладання http://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_jakosti_osviti Використовується студентоцентроване, проблемноорієнтоване навчання за принципом «навчаючись-досліджуємо», що реалізується шляхом максимального розвитку інть та навичок, а також впровадженням практик та індивідуальної науково-дослідної роботи, ініціативного самонавчання. Лекційні заняття мають сучасний проблемний характер. У разі проведення занять у малих групах, передбачаються колективні обговорення набутих знань, опрацьованого матеріалу для самостійної роботи та можливості його використання у власних експериментальних дослідженнях, з використанням

сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у наукових гуртках, на семінарах, воркшопах.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання на ОНП певною мірою дозволяють реалізувати принципи академічної свободи http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Yakist'_osvity_DNU_2020.pdf, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова, ініціативи і творчості. Дотримання принципів академічної свободи є однією з базових засад діяльності ДНУ. Відповідність методів навчання і викладання ґрунтується на можливості здобувачів вільно обирати напрям наукових досліджень, керівника своєї роботи, ОК, відповідні до тематики обраного напрямку дослідження. Як НПП, так і здобувачі користуються академічними правами: на творчу ініціативу, розробку і застосування авторських програм і методик навчання та виховання в межах ОНП; на вибір підручників, навчальних посібників, матеріалів; на безкоштовне користування бібліотекою інформаційними ресурсами, доступ до інформаційно-телекомунікаційних мереж і баз даних навчальних і методичних матеріалів, матеріально-технічних засобів забезпечення навчального процесу; на об'єднання в громадські професійні організації; на справедливе й об'єктивне розслідування фактів порушення норм професійної етики. Здобувачі вищої освіти мають можливість висловлюватись щодо якості навчання у соціальних мережах, блогах, на засіданнях Вчених рад та під час анкетувань. Рівень задоволеності здобувачів методами навчання і викладання регулярно вивчається через проведення анкетувань, які відбуваються двічі протягом навчального року.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Освітній процес в ДНУ відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf. На організаційних зборах, які проводить відділ аспірантури та гарант або представник групи забезпечення ОНП, перед початком навчання здобувачам надається загальна інформація про умови навчання та відбувається знайомство з ОНП для формування індивідуальної траєкторії навчання згідно з Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf. На початку викладання дисципліни науково-педагогічні працівники ОНП доводять до відома здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія інформацію щодо цілей, змісту та очікування результатів вивчення освітніх компонент, порядку та критеріїв оцінювання. Крім того, на офіційному веб-сайті кафедри політології розміщено робочі програми освітніх компонент (<https://www.kafpoldnu.dp.ua/programs>). Таким чином, на всіх етапах ОНП учасники мають вільний доступ до інформації щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Викладачі освітніх компонент загальної та професійної підготовки мотивують здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до практичного застосування отриманих знань, умінь та навичок у науковій діяльності. Наприклад, в межах професійного курсу «Парадигмальність в політологічному дослідженні» здобувачі знайомляться з науковими статтями викладачів факультету, які цитуються в міжнародних наукометричних базах даних, що дає можливість ознайомитись з сучасними проблемами в політології, вимогами до оформлення наукових статей, наочно засвоїти принципи академічної доброчесності та сформувані орієнтири для власних досліджень. В рамках вибіркового професійного ОК здобувачі отримують завдання для вирішення конкретних пошукових задач в межах підготовки їхньої дисертаційної роботи. Наприклад, здобувачка Комліченко А. А. у межах курсу «Інституційні та процесуальні чинники розвитку демократичної політичної системи» провела статистичне дослідження публічних політичних акторів зовнішньополітичної співпраці. За курсом з Іноземної мови здобувачі набувають практики написання тез та статей за темою дисертації. Здобувачі активно приймають участь в діяльності студентських наукових гуртків. Результати наукових досліджень здобувачів третього рівня вищої освіти та виконані за індивідуальним планом в рамках тематик кафедр та держбюджетних тем представлені у наукових звітах кафедр, а також впроваджено в освітній процес факультету суспільних наук і міжнародних відносин.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

На факультеті суспільних наук і міжнародних відносин проводиться активна робота щодо оновлення змісту освітніх компонент на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Це відбувається наступним чином. Наприклад, формування освітнього компонента «Парадигмальність у політологічному дослідженні» складається з огляду статей співробітників факультету, які опубліковані у престижних міжнародних журналах, що цитуються у науково-метричних базах Scopus та WOS. Під час лекцій, тренінгів та семінарів, які проводять закордонні партнери, аналізуються робочі програми навчальних дисциплін та формуються рекомендації щодо оновлення змісту. Відбуваються наукометодичні семінари кафедр, присвячені тенденціям сучасних педагогічних технологій. Робоча група на чолі з гарантом програми здійснює системний аналіз публікацій, які висвітлюють відповідні проблеми, які обговорюються на міжкафедральних семінарах, Вченій раді ФСНМВ. У даних засіданнях активну участь приймають здобувачі. Під час роботи над індивідуальними та самостійними завданнями здобувачі піднімають нагальні питання стосовно новітніх наукових досягнень, які обговорюються під час консультацій викладачами освітніх компонент. Обмін сучасними практиками відбувається також під час участі викладачів факультету у конференціях, з'їздах, тренінгах та під час участі у Міжнародних програмах в галузі політології. При оновленні змісту освітніх компонент

викладачі кафедри політології використовують здобутки, отримані під час проходження різних видів підвищення кваліфікації, участі у семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, тренінгах, вебінарах, «крутих столів» тощо. Також НПП здійснюють стажування у вітчизняних і зарубіжних закладах освіти з метою формування і закріплення на практиці професійних компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки, засвоєння вітчизняного та зарубіжного досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, більш високому якісному рівні.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

ДНУ має угоди про співробітництво із закордонними закладами <http://www.dnu.dp.ua/docs/international/agreements2020.xls>: Люндський університет (Швеція), Бінгольський університет (Туреччина), Гуманітарної академії імені А. Гештора (м. Пултуск, Польща), Кордобським Університетом (м. Кордоба Іспанія) та іншими. У межах виконання діючих угод постійно проводяться спільні наукові дослідження за участю здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Починаючи з вересня 2007 року, (зокрема, у рамках спільних студентських конференцій з представниками Варшавського університету, Університету м. Упсала (Швеція), Університету Центральної Оклахоми (США, в рамках програми Фулбрайта) встановлюються наукові контакти та здійснюється спільна наукова діяльність здобувачів ступеня доктора філософії із зарубіжними партнерами. НПП та аспіранти активно приймали участь у проєкті «DocHub - Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України» (2017-2020 рр) за програмою Ерасмус+ http://www.dnu.dp.ua/view/erasmus_plus, розроблена програма з «Парадигмальності в політологічних дослідженнях», проведені пілотні заняття зі здобувачами.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми та особливості проведення контрольних заходів у межах освітніх компонентів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_oisvitnyogo_processu та Положенням про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf, а також Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf. Контрольні заходи охоплюють початковий, поточний, семестровий та річний контроль. Форми наскрізного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни та критерії їх оцінювання визначає робоча програма навчальної дисципліни, яка розглядається на засіданні кафедри та науково-методичної ради факультету. Форми поточного контролю - усний (виступи на практичних заняттях, усне опитування, діалог, колегіальне), письмовий (ситуаційні завдання, тестовий), перевірка уміння публічно подавати певний матеріал (презентації, виступи, обговорення, рецензії). Індивідуальні завдання (аналітичні огляди, презентації, схеми, розрахункові та контрольні роботи) здобувач вищої освіти виконує самостійно під керівництвом науково-педагогічного працівника (яке здійснюється під час консультацій). Форми підсумкового контролю – екзамен, диференційований залік, захист практики, річний звіт, захист дисертаційної роботи <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitno-naukovadiyalnist/kontrolni-zahody>. Зокрема, співбесіда та усне опитування дозволяє перевірити знання здобувачів вищої освіти теорії та методології системи політичних наук, передових концепцій науково-дослідної та професійної діяльності в межах сфери певної дисципліни та на межі предметних областей політології, основних етапів та особливостей розвитку сучасної політології як в межах своєї спеціалізації, так і загалом. Захист викладацької практики дозволяє перевірити опанування здобувачами теоретичних та практичних знань і усвідомлення ними особливостей педагогічної діяльності при виконанні основних функцій викладача ЗВО. При захисті дисертаційної роботи оцінюється вміння самостійно виконувати дослідницьку роботу з дотриманням норм академічної доброчесності згідно Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf, а також вести бесіду, відстоювати свою думку.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються наступним аспектом організації освітнього процесу: на початку вивчення освітньої компоненти викладач пояснює здобувачам форми та порядок проведення контрольних заходів і надає інформацію про сутність форм поточного та семестрового контролю, передбачених робочою програмою з дисципліни. У Положенні про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ містяться розгорнуті відомості про форми контролю, передбачені освітнім процесом ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf, а також процедурою оцінювання навчальних досягнень здобувачів http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf. Всі форми контрольних заходів висвітлені у робочих програмах освітніх компонент, які оприлюднені на сайті.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Строки, форми контрольних заходів та критерії оцінювання до здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії доводяться у термін до двох місяців з дати зарахування і плануються у індивідуальному навчальному плані та індивідуальному плані наукової роботи (див.: Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf). Оголошення про проведення семестрового контролю серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії оприлюднені на сайті ДНУ <http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh> Загальна інформація про форми контрольних заходів (протягом навчання – безбальний, бальний усний та письмовий, підсумковий – залік/екзамен) та критерії оцінювання щодо кожної навчальної дисципліни доводяться до здобувачів вищої освіти на першому занятті перед початком вивчення зазначеної дисципліни в усній формі викладачем і наголошено, що інформація про підсумковий контроль (про атестацію) міститься на сайті <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/kontrolni-zahody>. Регулярно проводиться опитування здобувачів ВО щодо зрозумілості критеріїв оцінювання, на основі чого, за необхідності, здійснюється коригування зазначених критеріїв.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 052 Політологія на момент складання самооцінювання відсутній. Атестація здобувачів вищої освіти регламентується Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара <http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh>. Основним завданням атестації є встановлення відповідності рівня якості підготовки здобувачів вимогам третього рівня вищої освіти. Атестація осіб, які здобувають в університеті ступінь доктора філософії, здійснюється на засіданнях відповідних кафедр, вченій раді факультету суспільних наук і міжнародних відносин та відділі аспірантури та докторантури ДНУ. До захисту дисертаційних робіт доктора філософії допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги освітньої програми та пройшли попередній захист на міжкафедральному семінарі.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура контрольних заходів регулюється Положенням про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf, а процедура оцінювання навчальних досягнень здобувачів http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf Процедури проведення контрольних заходів для окремих компонентів ОНП регулюється робочими програмами навчальних дисциплін. Зокрема, вони містять наступну інформацію: контроль знань і розподіл балів, які отримують здобувачі; обов'язкові умови допуску до заліку чи екзамену; оцінювання за формами контролю; шкалу відповідності балів. Робочі програми навчальних дисциплін розміщені у відкритому доступі на сайті кафедри політології (<https://www.kafpoldnu.dp.ua/programs>) та цифровому репозиторії ДНУ» (<http://repository.dnu.dp.ua:1100/>)

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність НПП під час семестрової та підсумкової звітності регламентується Положенням про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Yakist'_osvity_DNU_2020.pdf. Наявні чіткі критерії оцінювання, письмова форма екзаменів та наявність асистентів є однією з форм семестрового контролю знань. Складання семестрових екзаменів здійснюють відповідно до робочого навчального плану за ОНП згідно з розкладом, у якому визначають дату, час, аудиторію та екзаменатора. Згідно Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf спірні питання щодо проведення семестрового контролю знань розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначає ректор ДНУ. Наразі на сайті Університету розміщене Положення про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Konflikt_DNU_2020.pdf Про будь-які конфліктні ситуації НПП та здобувачі вищої освіти можуть інформувати через скриньки ректора, що розташовані у кожному корпусі ДНУ.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентує Положення про організацію освітнього процесу у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf), Положення про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf) та Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf). За час дії чинної освітньої програми подібних випадків не було

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У випадку незгоди із результатами контрольних заходів, результатами перевірки наукових робіт, здобувач вищої освіти має право подати на апеляцію. Апеляція подається на ім'я ректора (для наукових, науково-педагогічних працівників, здобувачів наукових ступенів, аспірантів, докторантів) у триденний термін після оголошення результатів перевірки. У цьому випадку за дорученням ректора, Згідно з Положенням про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf), створюється комісія для розгляду апеляції, яка повинна розглянути апеляційну заяву у тижневий термін після створення комісії. При розгляді апеляцій на результати перевірки навчальних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів до складу апеляційної комісії обов'язково залучається представник органу студентського самоврядування. Про дату, місце та час проведення засідання апеляційної комісії заявника попереджають за допомогою наявних засобів зв'язку щонайменше за два робочі дні. Якщо заявник не з'явився на засідання комісії, то питання розглядається за його відсутності. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів. Результати засідання апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом. При реалізації ОНП «Політогія» третього рівня вищої освіти процедури оскарження проведення контрольних заходів не було

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ - http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Polozhennya_Yakist_osvity_DNU_2020.pdf, Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf. В Університеті перевірки на академічний плагіат підлягають: статті, кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти усіх ступенів, науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки, конспекти лекцій), дистанційні курси, монографії та інші роботи наукових та науково-педагогічних працівників університету, останні затверджуються на вченій раді ФСНМВ. Випадків плагіату та будь-яких форм недоброчесності під час забезпечення даної ОНП не було виявлено.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

В Університеті діє кодекс академічної доброчесності (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf), а також проводяться різноманітні заходи щодо забезпечення академічної доброчесності <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyonaukovadiyalnist/yakist-osvity>, ведеться перевірка академічних текстів (дисертацій, статей, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників науково-практичних заходів) на наявність неправомірних запозичень та визначено комісію за проведення перевірки. Для забезпечення запобігання академічному плагіату та контролю дотримання правил наукової етики студентами, аспірантами, докторантами, здобувачами наукових ступенів, науковими та науково-педагогічними працівниками Університету та авторами, які подають матеріали для опублікування або оприлюднення у виданнях Університету, наказом ректора призначаються особи, відповідальні за перевірку рукописів творів на оригінальність і відсутність неправомірних запозичень. Відповідальні особи здійснюють контроль результатів самоперевірки рукописів авторами за допомогою програмно-технічних засобів (за допомогою однієї або декількох програм, на які Університет має ліцензії, або які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет та визнані науковою спільнотою) виявлення ознак плагіату, проводять додаткову перевірку рукописів на засіданні кафедри, науково-методичної комісії та вченій раді факультету, надають висновок про рівень оригінальності твору.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Популяризація академічної доброчесності в ДНУ проводиться на рівні ЗВО, факультетів, випускових кафедр Університету серед здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та наукових співробітників. З метою популяризації академічної доброчесності в Дніпровському національному університеті проводяться наступні заходи: ухвалено Положення про академічну доброчесність; піднімаються питання на конференціях з тематики академічної доброчесності; пропагандується практична цінність і важливість академічної доброчесності при викладанні освітньої компоненти «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця» для здобувачів доктора філософії за спеціальністю «Політологія», проводяться тематичні семінари щодо практичної цінності і важливості академічної доброчесності, 07.02.2020 р. керівництвом університету проведений тренінг з підготовки звітів самоаналізу де

наголошено про необхідність ознайомлення всіх учасників освітнього процесу з інформацією про академічну доброчесність, яка розміщена на сайті НАЗЯВО <https://naqa.gov.ua/%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0%d0%b4%d0%be%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%87%d0%b5%d1%81%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/> Активна сторінка сайту факультету яка присвячена даному питанню <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyonaukova-diyalnist/yakist-osvity>

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Центральним нормативним документом в ДНУ, що регулює питання дотримання академічної доброчесності є Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf). У разі встановлення фактів незадовільної оригінальності тексту є підстава відмови у наданні рекомендації до друку або відправлення цих матеріалів на доопрацювання. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів є підставою щодо прийняття рішення про недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або видачу нового варіанта завдання. Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти. У випадку використання запозиченого матеріалу без посилання на автора або джерело запозичення, дисертація знімається з розгляду без права захисту. Виявлення фактів плагіату у творах здобувачів може бути підставою для розгляду атестаційною комісією питання щодо доцільності подальшого перебування даної особи в аспірантурі. За час дії чинної освітньо-наукової програми працівники університету і здобувачі освіти проходили процедуру на оригінальність текстів і випадків порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу не встановлено.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Процедура конкурсного добору викладачів ОП враховує професіоналізм як головну вимогу і здійснюється згідно «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДНУ» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Poriadok_konkurs_vidbir_NPP_2019.doc Конкурс на посади науково-педагогічних працівників проводиться конкурсною комісією, рішення якої затверджується Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара шляхом голосування. Під час конкурсного добору враховуються види і результати професійної діяльності, які визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187. Також враховуються рейтингові показники навчально-методичної і наукової діяльності, які розраховуються за критеріями, затвердженими вченою радою ДНУ і введеними в дію наказом ректора. http://www.dnu.dp.ua/view/reitingova_otchinka_naykovoii_diyalnosti_pidrozdiliv_ta_spivrobotnikiv_ta <http://rating.dnu.dp.ua:2000/infpr> Оновлене положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів ДНУ пропонується для обговорення на сайті ДНУ <http://www.dnu.dp.ua/view/obgovorennya> Університет вживає заходів для залучення кращих викладачів на ОП, дослухаючись до результатів анкетування здобувачів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Освітньо-наукова програма «Політологія» передбачає цикли професійної та практичної підготовки, які забезпечують необхідний освітньо-науковий рівень здобувача наукового ступеня доктора філософії. В ДНУ за спеціальністю 052 Політологія така підготовка проводиться на кафедрах факультету суспільних наук і та в НДІ політології, де планується подальше їх працевлаштування. Роботодавців з інших ЗВО, інститутів та лабораторій міста і області запрошують на розширений міжкафедральний семінар де здобувачі ступеня доктора філософії звітують за результатами свого навчання і наукової роботи. Для практичних занять роботодавці надають відеоматеріали проведення методики або частини свого наукового дослідження для навчання аспірантів. Здобувачі ступеню доктора філософії мають право на консультацію фахівців з інших установ з якими підписані договори про науково-технічне співробітництво. Роботодавці здійснюють експертизу робочих програм навчальних дисциплін, надаючи консультативну допомогу щодо реалій сучасного освітнього процесу, а також постійно проводячи спільні науково-методичні заходи та є рецензентами науково-методичної літератури.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Відповідно до Постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» аудиторні заняття із здобувачами наукового ступеня доктора філософії проводять найдосвідченіші викладачі відповідної спеціальності. Залучення професіоналів-практиків та роботодавців за спеціальністю 052 Політологія відбувається у межах викладання навчальних дисциплін за відповідною тематикою. Зокрема, у рамках викладання вибіркової дисципліни «Інституційні та процесуальні чинники розвитку

демократичної політичної системи» запрошувалися представники політичних партій та громадських організацій, а також центрів прикладних соціальних досліджень, які висвітлювали проблеми політичної участі в умовах демократичних трансформацій в Україні. (Зокрема, Д. Т. Габібулаєва – представник ДОО «Європейська солідарність», А. А. Колохіна, Голова Правління ГО «Дніпровський центр соціальних досліджень»). У рамках проведення звітних наукових конференцій, теоретичних та методичних семінарів залучалися представники кафедр провідних університетів міста Дніпра (НМетАУ, Університету імені А. Нобеля), які викладають соціально-політичні та політологічні дисципліни, з метою обміну досвідом та науковою інформацією.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Сприяння професійному розвитку викладачів ОП в ДНУ носить системний характер. Починається із надання взаємної методичної допомоги на кафедрах, на рівні структурного підрозділу і переходить в систему тренінгової роботи. Основні положення щодо підвищення кваліфікації НПП регламентує Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_PK_NPP_DNU.PDF. В університеті діє навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації (<http://www.dnu.dp.ua/view/fpdo>), в якому НПП пройшли стажування підвищення кваліфікації за програмою «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи». Центр має зв'язки із органами державної влади та місцевого самоврядування, багатьма підприємствами та організаціями міста, вищими навчальними закладами країни та регіону, здійснює міжнародну співпрацю з іноземними навчальними закладами. НПП ФСНМВ підвищують свій професійний рівень шляхом виконання конкурсних науково-дослідних робіт, що фінансуються із державного бюджету, проходять стажування та підвищують кваліфікацію у провідних освітньо-наукових установах за кордоном. Керівництво ДНУ підтримує ініціативу працівників приймати участь у конкурсах, які проводяться НАЗЯВО, а обрання НПП факультету до експертних рад та проходження ними тренінгів від Національного агентства сприяє їх професійному росту та позитивно впливає на нові тенденції в освітньо-науковому просторі.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Кожного року в університеті визначаються НПП та здобувачі вищої освіти, які за видатні заслуги отримують грамоти, премії, відзнаки http://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya Матеріальне заохочення регулюється Положенням про преміювання співробітників ЗВО (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Schorichna%20vynagoroda_NPP_2019.pdf). Велике значення у процесі підвищення педагогічної майстерності викладачів є проведення навчально-наукових, методичних конференцій (семінарів) та наукових конференцій, участь у роботі яких беруть здобувачі і викладачі. Так, ДНУ щорічно проводить Всеукраїнський форум студентів, аспірантів і молодих учених, на якому доповідають провідні учені України, презентуються монографії, технології і ноу-хау, проводяться майстер-класи учасників та гостей форуму http://www.dnu.dp.ua/view/four_forum Науково-педагогічні працівники ДНУ підвищують педагогічну майстерність не рідше одного разу за п'ять років. Найбільш показовими ознаками стимуляції розвитку викладацької майстерності є наступні заходи: - відзначення роботи викладачів почесними знаками (доц. Шуліка А. А. нагороджений нагрудним знаком «Науковець року ДНУ»); - щорічно провідні науково-педагогічні працівники заохочуються грошовими преміями, почесними грамотами, цінними подарунками тощо (проф. Третяк О. А., проф. Токовенко О. С., проф. Ставченко С.В., нагороджені грамотами Департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації та Дніпровської обласної ради).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

ОП «Політологія» фінансується з бюджету університету за рахунок коштів державного бюджету та коштів фізичних та юридичних осіб. Освітній процес відбувається в приміщеннях, право власності яких належить ДНУ. Загальна площа приміщень, що використовуються у навчальному процесі для підготовки докторів філософії за спеціальністю 052 Політологія складає 592,2 м² (корпус №1). В освітньому процесі використовуються ресурси Наукової бібліотеки ДНУ, яка працює відповідно до Положення http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Naukova%20biblioteka_2017.doc, площа наукової бібліотеки - 4412,3 м². Обслуговування читачів проводиться у 8 абонементних залах, у 13 читальних залах, 4 факультетських бібліотеках, 2 гуртожитках та комп'ютерній залі з доступом до мережі Інтернет. З метою отримання повноцінних знань та новітніх тенденцій у галузі здобувачам надано доступ до електронних наукових баз даних у режимі online (Scopus, Web of Science та Springer) (Договір із Державною науковою технічною бібліотекою України №410 від 28.11.2018р). Лабораторії ФСНМВ ДНУ устатковані та забезпечені сучасним обладнанням, 2 комп'ютерні класи дають можливість досягти визначених в ОП цілей та програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Потреби та інтереси здобувачів вищої освіти задовольняються на основі індивідуального підходу до потреб кожного аспіранта ДНУ. У межах користування ресурсами бібліотеки, зокрема для роботи з літературою для кожного здобувача вищої освіти надається окремий фахівець, який надає індивідуальні консультації. У межах індивідуальних консультацій з науковим керівником здобувач вищої освіти отримує належну увагу до його персональних потреб та наукових інтересів. Згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Yakist'_osvity_DNU_2020.pdf). Потреби різноманітного студентського контингенту (заочної, вечірньої форми навчання, працюючі, іноземці, з особливими освітніми потребами тощо), а також перехід до студентоцентрованого навчання, враховуються при розподілі, плануванні та наданні навчальних ресурсів та підтримки здобувачів вищої освіти. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою відбувається згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ» із залученням можливостей дистанційних технологій навчання.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище здобувача ступеню доктора філософії – це сукупність об'єктивних зовнішніх умов, факторів, соціальних об'єктів, необхідних для успішного набуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти <http://www.dnu.dp.ua/view/history> Освітнє середовище є системою впливів і умов формування особистості, а також можливостей для її розвитку, які містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні. В ДНУ відбувається сприйняття студентів як рівноправних партнерів у вибудові їх освітньої траєкторії, відповідності критеріям студентоцентрованого навчання. Потреби та інтереси здобувачів задовольняються завдяки вільному користуванню навчально-виробничою, науковою, культурно-спортивною та оздоровчою базою університету; отриманню всіх видів відкритої наукової інформації і наукового консультування, участі у науковій діяльності кафедр, факультету. Кожному здобувачу призначається науковий керівник, який має високий рівень наукової та професійної активності. Науковий керівник здійснює наукове керівництво, надає консультації, контролює виконання індивідуального здобувача і відповідає перед вченою радою ЗВО за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника. Освітнє середовище, створене у ДНУ, задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП та є безпечним для їх життя та здоров'я. Для виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів періодично проводяться цільові опитування та анкетування.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Відповідно до прав здобувача ступеню доктора філософії, Університет забезпечує безпечні і нешкідливі умови навчання та праці, контроль за якими здійснює відділ охорони праці http://www.dnu.dp.ua/view/slugba_ohoroni_praci. Університет забезпечує здобувачів впорядкованим житлом (гуртожиток) у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва. Навчальний заклад створює умови для вільного користування своєю культурно-спортивною базою (Палац спорту, Палац студентів, ННК «Акваріум», Музей історії ДНУ, Зоомузей, Ботсад). ДНУ створив максимально комфортні сервіси для забезпечення здорового способу життя здобувачів: сучасний спортивний майданчик, стадіон, спортивні зали, в тому числі і в гуртожитках, сучасний басейн, ідальня, буфети. Працюють секції з різних видів спорту та спортивно-оздоровчий центр. У ДНУ створена Психологічна служба <https://www.facebook.com/psyservice.dnu/>. На сайті ДНУ в розділі «Медичні поради» надаються пояснення та рекомендації, що стосуються здоров'я людини та гострих медичних питань http://www.dnu.dp.ua/view/medichni_porady. Щорічно факультетом медичних технологій діагностики та реабілітації проводяться Тижні здоров'я та дні турботи про здоров'я співробітників - <http://www.dnu.dp.ua/news/2883>, <http://www.dnu.dp.ua/news/3432>. У ДНУ також функціонує Юридична клініка http://www.dnu.dp.ua/view/yuridichna_klinika.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У ДНУ особам з особливими освітніми потребами надається постійна підтримка в освітньому процесі на рівні керівництва університету і факультету, з метою забезпечення права на освіту, сприяння розвитку особистості, поліпшення стану здоров'я та якості життя. Для реалізації права на освіту: 1 корпус ДНУ обладнаний пандусом для транспортування осіб з особливими потребами; також у 1 корпусі ДНУ наявна санітарна кімната, обладнана відповідними зручностями; наказом ректора університету може бути затверджений індивідуальний графік відвідування аудиторних занять. З даними особами можуть проводити реабілітаційну роботу фахівці ФМТДР, здійснювати консультації фахівці психологічної служби ДНУ та юридичної клініки. Виплати стипендії, соціальні виплати здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії, здійснюються в повному обсязі та своєчасно. Університетом впроваджені можливості навчання для дітей з особливими потребами (вади зору, слуху, мови), використання волонтерства як ресурсу соціально-педагогічної та психологічної допомоги (студенти старших курсів активно долучаються до роботи та допомагають таким студентам), формування готовності студентської молоді до роботи у волонтерських об'єднаннях щодо запровадження інклюзивної освіти http://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya На даний час здобувачі з особливими освітніми потребами відсутні.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином

забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Заклад вищої освіти забезпечує рівний доступ до освітнього процесу осіб різної раси, віросповідання та сексуальної орієнтації. У своїй діяльності Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара дотримується законодавства України в сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема: Конституції України, Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» та нормативними документами Університету: Кодекс честі та гідності студента Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Kodeks_studenta_DNU.pdf) та Кодекс працівника Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Kodeks_pracivnyka_DNU.pdf). Застосування заходів щодо виявлення та попередження конфліктних ситуацій, алгоритм дій у зв'язку із встановленням конфліктних ситуацій та способи їх врегулювання регламентує Положення про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Konflikt_DNU_2020.pdf). Адміністрація ДНУ, керівники структурних підрозділів Університету проводять внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу та здобувачів освіти щодо попередження дискримінації та сексуальних домагань. Проводяться засідання зі здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії із виробничих питань завідувачем відділом аспірантури та докторантури ДНУ. Механізми запобігання і врегулювання конфлікту інтересів пов'язаних з корупцією прописані у Антикорупційній програмі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. (http://www.dnu.dp.ua/docs/korupcia/Antikorupcijn_programa.pdf). На ректоратах співробітниками юридичного факультету щорічно проводяться тренінги з даних питань, матеріали яких доводяться до всіх учасників освітнього процесу. У разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі мають можливість звернутися до завідувача випускової кафедри, деканату, завідувача відділом аспірантури та докторантури, які повинні здійснити перевірку та прийняти заходи по врегулюванню конфліктної ситуації відповідно до своїх посадових обов'язків. З будь-якими питаннями та проблемами здобувачі можуть зателефонувати на гарячу лінію або написати на електронну адресу-довіри: rector.dnu@gmail.com, чи направити лист в скриньку ректора. У рамках освітньої програми випадків дискримінації, корупційних дій та сексуальних домагань виявлено не було, скарги до відповідальних осіб з цього приводу не надходили.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ДНУ регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Polozhennya_Yakist_osvity_DNU_2020.pdf та Порядку розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм http://www.dnu.dp.ua/docs/obgovorennya/Poriadok_Rozroblennya_OP_2020.pdf. Розділ 3 цього Положення – Процедури забезпечення якості вищої освіти – регламентує процедури формування, реалізації, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в ДНУ передбачає щорічний моніторинг та періодичне поновлення ОП (за потребою). Критерії, за якими відбувається перегляд ОП, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузей знань та потреб суспільства. Внесення змін до ОП ухвалюється вченою радою ДНУ. У травні 2016 року ОП затверджена вченою радою ДНУ (протокол № 12 від 12.05.2016), пройшла процедуру ліцензування (наказ МОН № 816 від 08.07.2016). У 2019 році була прийнята друга редакція ОП (протокол вченої ради ДНУ № 13 від 25.06.2019), де оновлено перелік компетентностей та програмних результатів навчання, перелік вибіркового компонентів ОП, також оновилися вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту згідно «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, наказ МОН № 40 від 12.07.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації». У третій редакції, яка схвалена вченою радою ДНУ (протокол № 1 від 10.09.2020), введено в дію університетський та факультетський каталоги освітніх компонент вільного вибору та розширено опис наукової складової у відповідності до рекомендацій роботодавців та здобувачів ВО.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії залучаються до процесу перегляду ОП шляхом участі в опитуванні/анкетуванні щодо якості викладання навчальних курсів, змісту ОП та процедур забезпечення її якості <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/anketuvannya-zdobuvachiv>, участі у засіданнях

наукометодичної ради факультету суспільних наук і міжнародних відносин, міжкафедральних наукових семінарів (а з 2019 року – у засіданнях бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності факультету), внесення пропозицій та участі у заходах щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. Так, за зверненням здобувачів при розгляді нової редакції ОНП 052 Політологія на науково-методичній раді факультету розглядалися питання вибіркових компонентів та наповнення наукової складової (від 14.09.2020, протокол № 1). Здобувачі ВО надавали пропозиції щодо наповненості робочої програми з курсу «Парадигмальність у політологічному дослідженні» та її структури.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Здобувачі вищої освіти приймають участь у анкетуванні, щодо якості освіти, можуть вносити свої пропозиції під час обговорення ОНП, проведення занять, на наукових семінарах, на підсумкових конференціях, при обговоренні будь-яких питань з науковим керівником та деканом факультету <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukovadiyalnist/yakist-osvity> Згідно до Положення про вчену раду факультету ДНУ, Положення про вчену раду ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_pro_vchenu_radu, Положення про студентське самоврядування <http://www.dnu.dp.ua/view/studsam> можуть бути у складі вченої ради факультету суспільних наук і міжнародних відносин та вченої ради Університету і, таким чином, брати участь в обговоренні, розгляді та ухваленні рішень вченої ради щодо внесення змін до освітніх програм. Здобувачі залучаються до аналізу результатів анкетування та формування пропозицій стосовно підвищення якості освіти. Також вони входять до складу Бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності ФСНМВ, яке керується Положенням про систему якості освіти http://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_jakosti_osviti, запрошуються на вчену раду факультету для участі в обговоренні стратегії підвищення якості ОНП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Через широкий спектр профільної спрямованості вибіркових ОК професійної підготовки ОНП є можливість залучати представників провідних роботодавців у цих галузях до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Так, на засідання кафедр: політології (протокол № 16 від 3.06.2020); міжнародних відносин (протокол № 1 від 31.08.2020) були запрошені здобувачі та представники роботодавців, які висловили свої пропозиції щодо змісту ОК ОНП та необхідних компетентностей здобувачів, зокрема щодо інформаційного та патентного пошуку, розробки дослідницьких проектів, міжнародного співробітництва у відповідній галузі. При перегляді ОНП враховані думки роботодавців щодо якості освітньо-наукової програми, які були висловлені у рецензіях-відгуках на освітню програму <https://www.kafpoldnu.dp.ua/aspirantura>, а також при проведенні анкетування, де роботодавці оцінюють набуті випускниками компетентності, знання і навички, рівень професійної підготовки, відповідність підготовки за ОП сучасним вимогам ринку праці <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/anketuvannya-zdobuvachiv>. Враховуючи те, що значна частина здобувачів ступеня доктора філософії працевлаштовується на кафедрах ФСНМВ, ДНУ є основним роботодавцем випускників за ОНП «Політологія», а члени груп забезпечення беруть участь у процесі періодичного перегляду ОНП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Оскільки ДНУ є основним роботодавцем випускників за ОНП «Політологія» й завжди сприяє працевлаштуванню здобувачів. Збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування здійснюється шляхом анкетування випускників минулих років <https://forms.office.com/Pages/ShareFormPage.aspx?id=3CaNBpWwGUi9WZJHZmfxRzuJSP35j5ZCiCGv8Ecm29xUOFRXNoFRMLZFRFPsQTNQM1M4OfdSMehTVC4u&sharetoken=OсH3N6FMzdOINsZjdmSv> та залучення їх до процедур оновлення та моніторингу ОНП. Також важливим є жива комунікація з випускниками під час міжкафедральних семінарів ФСНМВ, зустрічей з колективами кафедр та студентами першого та другого ступеню ВО, з адміністрацією університету. За останні роки поширене спілкування з випускниками за допомогою дистанційних платформ.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності, згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» включає низку процедур забезпечення якості, якими опікується Рада/Бюро (у структурних підрозділах) із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, що дозволяє вчасно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітньої діяльності з реалізації ОНП – це моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми, який проводиться із залученням внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів і реалізується у вигляді рекомендацій та управлінських рішень із підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; оцінювання якості науково-педагогічного складу, залученого в освітній процес за даною ОНП; забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; забезпечення необхідними ресурсами для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи здобувачів; забезпечення наявності інформаційних систем, ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. У ході процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОНП істотних недоліків не виявлено. В результаті врахування зауважень та рекомендацій, передбачених процедурою в

ході комунікації зі стейкхолдерами, та рекомендацій на основі внутрішнього аналізу якості ОНП щодо запровадження форм самостійної роботи здобувачів за освітніми компонентами циклу професійної підготовки, відбувалися окремі зміни у змісті компонентів ОНП. За результатами аналізу освітньої діяльності з реалізації ОНП було визначено необхідність розробки окремого індивідуального плану наукової роботи здобувача вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем, що було здійснено шляхом обговорення пропозицій та ухвалення рішення на засіданнях Бюро факультету та Ради університету із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності. За результатами оцінювання якості науково-педагогічних працівників виявлено окремі недоліки – необхідність збільшення публікацій у виданнях, що індексуються у рейтингових наукометричних базах, науково-методичних розробок за освітніми компонентами ОНП, та розроблено заходи щодо їх усунення. Опитування/анкетування здобувачів що до запобігання та виявлення академічного плагіату виявило необхідність більш детального інформування про відповідальність та необхідність дотримання академічної доброчесності, для чого заплановано необхідні заходи. Посилено оприлюднення політики забезпечення якості, процедур та їх результатів <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/yakist-osvity>. Моніторинг задоволеності здобувачами вищої освіти ОНП виявив достатній рівень їхньої задоволеності у контексті освітньої і наукової складових освітньої програми <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/anketuvannya-zdobuvachiv>.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитації інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

За даною спеціальністю і рівнем ВО акредитація є первинною. За результатами зовнішнього забезпечення якості ВО зауважень та скарг юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності за ОНП не було. За результатами проходження процедури акредитації за іншими освітніми програмами у ДНУ в 2019/2020 н.р. відбулися наступні удосконалення: створені Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності (http://www.dnu.dp.ua/view/rada_zabespechennya_jakosti_osviti) та Бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності факультетів, Рада з академічної доброчесності та Бюро з академічної доброчесності факультетів; розроблені та затверджені Порядок розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм; Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, отриманих у неформальній освіті, Положення про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара; розширено можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. На ФСНМВ було виконано рекомендацію з оновлення матеріально-технічної бази, висловленої під час успішної акредитації ОП підготовки магістрів за спеціальністю 052 Політологія, яка відбулася у 2019 році. Було придбано обладнання: інтерактивна дошка для ауд. 804.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості в університеті базується, зокрема, на принципах усвідомлення спільнотою університету відповідальності за якість вищої освіти та освітньої діяльності; залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів) до процесу забезпечення якості освітніх послуг; постійне навчання персоналу та підвищення його кваліфікації. Таким чином, ДНУ сприяє залученню учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП. До цих процедур залучені: здобувачі вищої освіти через внесення пропозицій по змістовній наповнюваності ОНП, до методів викладання та оцінювання, складання індивідуальних навчальних планів та планів наукової роботи здобувачів; НПП випускових та загально університетських кафедр – шляхом формування змісту окремих освітніх компонентів; НПП випускових кафедр – через планове підвищення кваліфікації за даним профілем, а також через організацію зустрічей, круглих столів, лекцій провідних зарубіжних та вітчизняних вчених; група забезпечення та гарант ОНП – шляхом формування змісту компетентностей, результатів навчання, переліку компонентів ОНП та їх логічної послідовності; навчально-методичний відділ ДНУ, науково-методичні ради факультету та університету, Бюро факультету та Рада університету із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності – на етапі уніфікації та аналізу дотриманості всіх процедурних вимог.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Організаційна структура системи внутрішнього забезпечення якості в ДНУ та розподіл повноважень регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Polozhennya_Yakist_osvity_DNU_2020.pdf, яким передбачається чотири рівні. Перший рівень включає здобувачів вищої освіти, які беруть участь в обговоренні, внесенні пропозицій, у заходах щодо забезпечення якості, в опитуваннях щодо якості викладання, ефективності діяльності університетських підрозділів, змісту освітніх програм. Другий (рівень освітньої програми) – гарант освітніх програм, завідувачі та співробітники кафедр, групи забезпечення ОНП. На третьому (факультетському рівні) – декан, вчена рада, науково-методична рада факультету, рада студентів факультету, бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності факультету, міжкафедральний науковий семінар – здійснюється формування стратегії, політики, процедур та практик для забезпечення якості на рівні факультету. Четвертий (університетський рівень) – ректор, проректори, вчена рада університету, Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності університету, підрозділи ректорату. Безпосереднє координування підготовки здобувачів за третім рівнем вищої освіти проводить проректор з наукової роботи ДНУ.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Головні нормативні документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є Закон України «Про вищу освіту». Нормативна база ДНУ включає документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти. Вони доступні на сайті ДНУ за посиланнями: http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu, http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu, www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_oisvitnyogo_processu, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf. Права та обов'язки здобувача ступеня доктора філософії викладені в угоді, яку укладають здобувач та ДНУ імені Олеся Гончара на початку навчання.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

http://www.dnu.dp.ua/view/osvitni_programy, <http://www.dnu.dp.ua/view/obgovorennya> (сторінка створена для обговорення проектів документів або пропозицій щодо змін у чинні документи)

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://www.dnu.dp.ua/view/osvitni_programy

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП розрахований на забезпечення умов формування і розвитку професійних компетентностей фахівця вищої кваліфікації з політології, передбачає оволодіння знаннями, вміннями і навичками, необхідними для розв'язання комплексних проблем політології при здійсненні дослідницької діяльності <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist>. ОНП спрямована на головний результат докторської освіти, коли молоді дослідники мають можливість довести свої професійні навички як творчі, критичні та інтелектуально розвинені особистості, які можуть представити результати досліджень у формі докторської дисертації, яка сприяє розвитку вітчизняної та світової науки. ОНП містить як фундаментальну підготовку з: інноваційних та системних підходів до вирішення комплексних проблем у галузі політології (на різних рівнях організації, за різних умов існування). Здобувачам надані умови для оволодіння методологією наукової роботи, методами збирання і обробки даних, інтерпретації та презентації результатів власних досліджень в області політології; методиками та технологіями викладання у вищій школі. Основою докторської освіти є науково-дослідна підготовка за індивідуальним дослідженням. Здобувачі можуть обирати теми індивідуальних досліджень в межах професійних компетентностей та виходити з ініціацією оригінальних політологічних досліджень <https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukovadiyalnist>.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОНП розрахована на забезпечення повноцінної підготовки здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю 052 Політологія. Перший цикл ОК формує базове підґрунтя для дослідницької діяльності на світовому рівні. Цикл професійної та практичної підготовки, крім обов'язкових дисциплін, які забезпечують більшість компетенцій, ОНП містить ОК вільного вибору, які здобувачі обирають, виходячи із напрямку індивідуального наукового дослідження. Наприклад, здобувачі, що обрали дослідницький напрямок з політичних інститутів та процесів, розширюють свій науковий світогляд за такими освітніми компонентами: фундаментальна політична теорія, парадигмальні засади методології політологічного дослідження, основи політичної синергетики. Здобувачі, чий науковий інтерес полягає в області політичних теорій, більш детально опановують сучасні методи управління кризами, поглиблюють знання та практичні навички з політичного моделювання та політичних трансформацій. Компоненти професійної підготовки складають 15 кредитів, що забезпечує повноцінну підготовку здобувачів до дослідницької діяльності за спеціальністю. Показовим є те, що на практиці здобувачі третього рівня освіти приймають участь у науково-дослідній роботі (наприклад, за темою НДР кафедри політології «Сталий політичний розвиток України в умовах демократичного транзиту та європейської інтеграції» (держреєстраційний № 0119U100299) (Мошак Д. С., Шинкаренко Р. В.)

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Підготовку здобувачів третього рівня вищої освіти в Університеті за спеціальністю 052 Політологія забезпечують: філософія та наукова етика, викладацька практика і дисципліни професійного спрямування. Загалом за ОНП надано 45 кредитів, що є достатнім для оволодіння здобувачами викладацької компетентності. За кожної освітньої компоненти здобувачі набувають практичних навичок підготовки презентацій, обговорення та апробації наукових результатів. До того ж здобувачі приймають активну участь у роботі студентських наукових гуртків, де виступають консолідуючим ядром для бакалаврів та магістрів. Здобувачі, проводячи та демонструючи власні дослідження, навчають бакалаврів та магістрів практичним навичкам з різних методів сучасної політології. Практична педагогічна підготовка проходить шляхом проведення викладацької практики, обсяг дисципліни становить 3 кредити ЄКТС та передбачає безпосередню професійно-орієнтовану педагогічну підготовку. Практика триває 15 тижнів, впродовж яких здобувачі ступеня доктора опановують процедуру підготовки до освітнього процесу ЗВО та його проведення, вивчають вимоги до робочих програм, готують та проводять лекції та практичні заняття за фахом.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспіранти обирають протягом місяця після зарахування, обґрунтовують, останнє вносять до індивідуального плану (Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf). Здобувачі мають право обирати наукових керівників відповідно до наукових інтересів, що надає їм змогу реалізувати наукові дослідження на високому рівні, консультуючись з фахівцями в обраній сфері. Тема дисертаційного дослідження обговорюється на засіданнях кафедр, вченій раді ФСНМВ та затверджується вченою радою ДНУ https://www.kafpoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukovadiyalnisthttp://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_pro_vchenu_radu. Всі напрями наукової діяльності та наукові школи http://www.dnu.dp.ua/view/naukovi_shkoli в рамках спеціальності 052 Політологія презентовані на сайті ДНУ та кафедри політології <https://www.kafpoldnu.dp.ua>

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Матеріально-технічна база навчального процесу для підготовки здобувачів за ОНП 052 Політологія відповідає задовільному рівню організації і дозволяє виконання наукових досліджень за наявності базового сучасного обладнання (комп'ютери, мережа Інтернет, медіа-проектори, інтерактивна дошка, ноутбук, нетбук тощо). Нові результати досліджень здобувачі доповідають на кафедральних наукових семінарах, засіданнях СНТ, всеукраїнських конференціях та з'їздах профільних товариств (Української академії політичних наук, Асоціації молодих політиків та політологів та інші, які є складовими відповідних Європейської асоціації політичної науки (EPSA) та Міжнародної асоціації політичної науки (IPSA). На факультеті проводяться всеукраїнські та міжнародні конференції, наприклад: III Всеукраїнської наукової конференції «Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики», III Міжнародна науково-практична конференція «Філософсько-світоглядні та культурологічні контексти неперервної освіти». Обов'язковим є апробація результатів на міжнародному рівні, стаття в виданнях, що цитуються в наукометричних базах даних. На факультеті функціонують журнали: «Епістемологічні дослідження у філософії, соціальних та політичних науках», «Філософія та політологія в контексті сучасної культури», які цитуються в наукометричній базі Index Copernicus. <https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS> та <https://fip.dp.ua/index.php/FIP>, а також фахові журнали за списком МОН <http://www.dnu.dp.ua/zbirnik/fsnmv/20>

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Для отримання докторського ступеня здобувачі набувають та підтверджують свою здатність проводити оригінальні та незалежні дослідження на міжнародному рівні. Активно приймають участь у міжнародних проектах. Здобувачі Шинкаренко Р. В. та Комліченко А. А. були учасниками проекту з розвитку потенціалу вищої освіти Еразмус+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України» (DocHub), <http://dochub.com.ua>, брали участь в робочих семінарах <https://www.kafpoldnu.dp.ua/seminar-dochub-11-2019/> Здобувачі приймають участь в професійних міжнародних школах, конференціях та симпозиумах, що підтверджується сертифікатами участі та висвітлено на сайті <http://www.kafpoldnu.dp.ua/nato-seminar-2019.html>

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники здобувачів є керівниками наукових досліджень, що виконувалися за рахунок НДР кафедри політології «Сталий політичний розвиток України в умовах демократичного транзиту та європейської інтеграції» (держреєстраційний № 0119U100299) керівник роботи: Третяк О. А.; Наукові керівники здебільшого є учасниками кафедральних тем http://www.dnu.dp.ua/view/kafedralni_ndr Статті та монографії в рамках вказаних наукових досліджень презентовані в офіційних звітах та електронній системі Університетська наука МОН України <https://mon.rit.org.ua> Під час підготовки дисертаційних робіт наукові керівники беруть активну участь у роботі над ініціативною темою кафедри політології, у межах якої щорічно публікується від 20 до 25 фахових статей та більше

40 тез наукових конференцій, монографій, методичних посібників. Наукові керівники Токовенко О. С. та Третяк О. А. брали участь в проєкті Еразмус+ «Док Хаб» (DocHub Project [Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні] України <http://dochub.com.ua/uk>).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Із здобувачами опрацьовані рекомендації МОН та Розширений глосарій термінів та понять із академічної доброчесності відповідно до рекомендацій МОН <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf> Наукові керівники разом із здобувачами приймають участь в опитуванні щодо академічної доброчесності, добровільно підписують декларації щодо академічної доброчесності <https://www.kafoldnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/yakist-osvity>. Практичні заняття за базовими та профільними дисциплінами дозволяють аспірантами набуті компетентності академічного письма, проходження тренінгів з доброчесності підтверджується сертифікатами. Для аспірантів проведено семінари з питань ключових етичних вимог для створення у закладі атмосфери академічної доброчесності. Також розглянуто питання санкцій, які можуть вживатися до викладачів та аспірантів за порушення академічної доброчесності http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu. Особливо детально розглянуті питання особливостей перевірки на академічний плагіат статей та дисертаційних робіт.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ДНУ займає принципову позицію дотримання академічної доброчесності, що висвітлено у ключових положеннях (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu). Порушення академічної доброчесності не сумісно з науковим керівництвом здобувачів третього рівня вищої освіти. Фактів з виявлення академічної доброчесності серед наукових керівників та здобувачів за ОНП Політологія не зафіксовано.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Однією із сильних сторін програми є послідовність, наступність і логічність у вивченні дисциплін, а запропонована практична та самостійна робота спрямована на застосування отриманих знань на практиці при підготовці дисертаційної роботи, що підтверджується публікаціями здобувачів ступеня доктора філософії у фахових виданнях, та тих, що віднесені до баз Index Copernicus. Достатнім є перелік вибіркового дисциплін, що дозволяє здобувачам побудувати власну траєкторію навчання. Навчання за даною програмою включає інноваційні методи, про що свідчить участь і перемога здобувачів в межах своїх наукових тематик у інноваційних конкурсах та програмах. Сильною стороною є високий професіоналізм НПП, які викладають на даній програмі, що підтверджується їх високою публікаційною активністю, в першу чергу наукових керівників здобувачів ВО, у базах Index Copernicus та підвищенням кваліфікації шляхом проведення наукових досліджень, участі у конференціях, конгресах, семінарах, виставках, тренінгах, участі у міжнародних програмах. Тематика наукових досліджень в ДНУ передбачає розв'язування актуальних питань сучасної політології, що здійснюється в межах держбюджетних, міжнародних, госпдоговірних і кафедральних наукових тем http://www.dnu.dp.ua/view/derzh_ndr ДНУ організаційно та матеріально забезпечує у межах ОНП проведення та апробацію результатів наукових досліджень здобувачів відповідно до їхньої науково-дослідної тематики (велика кількість конференцій, можливість публікацій, долучення до міжнародної академічної спільноти тощо). Широко упроваджена система академічної доброчесності, з якою знайомі та яка доступна здобувачам освіти. ДНУ забезпечує можливості для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти. В цілому освітньо-наукова програма забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії до професійної, практичної та викладацької діяльності, що є її сильними сторонами і надає можливість ЗВО поповнити свої ряди кадрами вищої кваліфікації. Слабкі сторони ОНП: низька академічна мобільність серед ЗВО України, відсутність системи контролю якості освітнього рівня програм в системі неформальної/інформальної освіти на державному рівні, початкові етапи формування внутрішньої системи якості, невеликий контингент випускників за даною програмою за умов низького фінансового забезпечення у порівнянні із іншими сферами та неможливість оцінки їх підготовки та конкурентно спроможності на ринку праці.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективним для розвитку ОНП є проведення системного моніторингу щодо її відповідності сучасним трендам в політичних науках і потреб ринку праці із залученням науково-педагогічних працівників та стейкхолдерів. Вдосконалення програми після прийняття стандарту. Цінним буде моніторинг досягнутих результатів на робочих місцях. Розширення внутрішньої мобільності у межах країни та зовнішньої – за програмою Еразмус+. Поширення внутрішньої системи якості освіти, наповнення сайтів ДНУ та факультету актуальною інформацією. Збільшення інноваційних технологій навчання, більш широке застосування інтернет-ресурси та ІТ-технології у освітньому процесі, залучення іноземних вчених до освітнього процесу, за можливості оновлення матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, наукових досліджень, висвітлення досягнення здобувачів через публікацію досліджень у провідних світових фахових виданнях із високим імпаکت-фактором, опрацювання процедури захисту

дисертаційних робіт – завдання, які стоять перед гарантом та всім НПП колективом, що працює за даною програмою.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПБ: Оковитий Сергій Іванович

Дата: 04.06.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1.2 Іноземна мова (англійська)	навчальна дисципліна	<i>РП_ОК1.2_Іноземна мова_Політологія_ПДФ.pdf</i>	NOiUcHI3s5fe9ONBu+r8aybNaHGmdzrKoDNoiqqBE=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 92 (2016 р.) з проєкційним екраном, Інтерактивна дошка Intech SR94101D (2020 р.), ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.) ПК Patriot S3200W – 10 шт. (2009 р.) Мультимедійний проектор: EPSON EB-S 028 – 1 шт (2016 р.).Багатофункціональний пристрій: Canon 429 PSC – 1 шт.
ОК 1.1 Філософія та наукова етика	навчальна дисципліна	<i>РП_ОК1.1_Філософія та наукова етика_ПДФ.pdf</i>	qtzFcrxVWWWTijUCAAu+uQLRAU7KKTdlpbflnRWKomQ=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 92 (2016 р.) з проєкційним екраном, Інтерактивна дошка Intech SR94101D (2020 р.), ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.) Програмне забезпечення: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom
ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	навчальна дисципліна	<i>РП_ОК1.3_Інноваційно-дослідницька діяльність науковця_ПДФ.pdf</i>	RHQENTwbJ8NJHC h2DRZp39ygMrJulKZxpftqrDWvcNw=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 92 (2016 р.) з проєкційним екраном, Інтерактивна дошка Intech SR94101D (2020 р.), ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.) Комп'ютери: ADM Sempron 3000 – 6 шт.; Patriot ATX 300W – 4 шт.; ПК Patriot S3200W – 4 шт (2009 р.). Програмне забезпечення: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom
ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні	навчальна дисципліна	<i>РП_ОК2.1_Парадигмальність у політологічному дослідженні_ПДФ.doc.pdf</i>	bRmaCVKwAdHCQYHlwt9yYZTlyp5mR/PPxwsMxQAwtg=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 92 (2016 р.) з проєкційним екраном, інтерактивна дошка Intech SR94101D (2020 р.), ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.) Програмне забезпечення: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom
ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному середовищі	навчальна дисципліна	<i>РП_ОК2.2_Нестабільність та синергійність у політичному середовищі_ПДФ.doc.pdf</i>	23mCiBSGvZmCPJKpRjgOx8YewP+rZsrmoXxOmeXps+o=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 92 (2016 р.) з проєкційним екраном, Epson проектор EB-X41 (V11H843040) (2020 р.) ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.) Програмне забезпечення: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom
ОК 2.3 Викладацька практика	практика	<i>РП_ОК2.3_Викладацька практика_ПДФ.pdf</i>	WVebIcOHfgPNzwOzmZNpAFqL842QAn7/Ra9SfzNfvQU=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 92 (2016 р.) з проєкційним екраном, інтерактивна дошка Intech SR94101D (2020 р.), ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.) Програмне

забезпечення: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
289023	Іщенко Ігор Васильович	Завідувач кафедри міжнародних відносин, професор, Сумісництво	Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації	Диплом магістра, Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля", рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом магістра, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, рік закінчення: 2020, спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, Диплом доктора наук ДД 005256, виданий 25.02.2016, Диплом кандидата наук ДК 021770, виданий 14.01.2004, Атестат доцента 12ДЦ 017907, виданий 24.10.2007	41	ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному середовищі	Кваліфікація відповідає предметній спеціальності. Освіта: Військово-політична академія (м. Москва), 1990 р., спеціальність «Військово-політична» Науковий ступінь доктор політ. наук, спец. 23.00.02 – «Політичні інститути та процеси», 2016 р., тема дисертації «Синергетична проекція політико-інституційної взаємодії в нестабільному середовищі» Диплом ДД № 005256 від 25.02.2016 р. Вчене звання Професор кафедри міжнародних відносин 2020 р., атестат професора АП 001685 від 25.02.2020 р. Виконання пп. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 19 за п.38 ЛУ. Навчальні посібники та публікації за профілем дисципліни: 1. Іщенко І.В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. Дніпро: Ліра, 2017.119с. 2. Іщенко І. В. Практикум з моделювання міжнародних відносин: навч. посіб. Д.:Ліра, 2020. 68 с. 3. Іщенко І. В. Методичні рекомендації з курсу «Нестабільність та синергійність в політичному середовищі». Д.:Ліра, 2020. 68 с. Публікації 1. Ishchenko I., Bashkeieva O., Petrov P. (2019). Empirical

model of congruence of mental space as a tool for the analysis of changes in international relations. Economic Annals-XXI, 176(3-4), 1-13. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V176-01> Scopus 2. Ishchenko, I.V., Dvurechenska O.S. (2019). The modern state and prospects of the International relations of Ukraine in the field of chemical safety. Journal of Chemistry and Technologies. Vol. 27, Is. 1, P. 9-30. Scopus 3. Іщенко І.В., Башкеєва О. М. Аксіологічний чинник нестабільності в сучасних міжнародних відносинах. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2019. Т. 11, № 2. С. 83-94 (фахова стаття).

4. Іщенко, І. В. Характер взаємосприйняття політичної системи і оточуючого середовища як критерій політичної безпеки. Грані. 2016. № 138 (10) С. 50-54(фахова стаття).

5. Іщенко І. В., Дяченко Д. В. Аксіологічні чинники політичної нестабільності у контексті трансформаційних процесів. Гілея. 2018. №3(130). С. 370-372(фахова стаття).

6. Іщенко І. В., Дяченко Д. В. Особливості ситуативного аналізу політичної нестабільності в умовах глобалізації. Грані. 2018. Т. 21. № 10. С. 134-141 (фахова стаття).

7. Іщенко І. В., Дяченко Д. В. Символічна політика як інструмент стабілізації/ дестабілізації політичного простору в умовах глобалізації. Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences. 2019. Вип. 2, т. 2. С.83-92(фахова стаття).

Підвищення кваліфікації:
1. НМЦ післядипломної освіти

						<p>та підвищення кваліфікації ДНУ з 14.12.2020р. по 23.12.2020р., Довідка ПК № 02066747/000807 від 23.12.2020. Тема: «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи» 2 кредити</p> <p>Підвищення кваліфікації в Софійському університеті фінансів, бізнесу та підприємництва з 1.08 2019 р. по 01.11.2019 р. за темою: «Сучасні методи навчання та інноваційні технології вищої освіти: європейський досвід і світові тенденції» загальним обсягом 180 годин (6 кредитів ECTS). Сертифікат № BG/VUZF/497-2019 від 01.11.2019 р.</p> <p>Членство у редколегіях: 1. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. Заступник головного редактора. (з 2020 р по теперішній час) 2. Медіафорум. Член редакційної колегії (з 2020 р. і по теперішній час). Член спеціалізованої вченої ради Д 08.051.08 (з 2018 по теперішній час) по захисту дисертацій з політичних наук Науковий керівник теми держбюджетного фінансування МОН України: 0119U100400 «Технологічний вимір міжнародних відносин» (2019-2021 рр.); h-індекс – 3. Наукове керівництво захищених здобувачів – 2.</p>	
204254	Окороков Віктор Брониславович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет суспільних наук і міжнародних відносин	Диплом доктора наук ДД 003067, виданий 08.10.2003, Диплом кандидата наук ДК 000234, виданий 26.09.1998, Атестат доцента ДЦ 004285, виданий	22	ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Кваліфікація відповідає предметній спеціальності. Освіта: Дніпропетровський державний університет, 1976 р., спеціальність «Електронні обчислювальні машини», диплом А-1 №939265 від 19.06.1976 р. Науковий ступінь:

18.04.2002,
Атестат
професора
02ПР 003311,
виданий
21.04.2005

доктор філос. наук.,
спец. 09.00.05 –
«Історія філософії»,
2003 р., тема
дисертації:
«Трансформація
західноєвропейської
філософії
(онтологічний зріз)»,
Диплом ДД № 003067
від 08.10.2003 р.
Вчене звання:
Професор по кафедрі
філософії, 2005 р.,
атестат професора 02
ПР № 003311 від
21.04.2005 р.
Виконання пп. 1, 2, 3,
4, 8, 10, 11, 15, 16 за
п.30 ЛУ.
Навчальні посібники
та публікації за
профілем дисципліни:
1.Окороків В.Б.
Феноменологічна
філософія: джерела,
головні напрямки і
перспективи
розвитку:
Навчальнометодични
й посібник,
Дніпро, 2020. 77 с.
Публікації:
1. Okorokov V.B.
InDepth
Time Compaction in
Fundamental
Measurement of
Consciousness by
Husserl
HeideggerBadiou
(According to the
Recipe of Einstein's
General Relativity //
The journal philosophy
and cosmology. 2020.
VOL.25. (Web of
science). P. 118–130.
[http://ispcjournal.org/j
2020-25/](http://ispcjournal.org/j2020-25/)
2. Limits of Thought in
the Light of Nature and
Divinity. A Return
toAncient Thought or
the Quest for the Being
of Primordial Thinking
in the Later Heidegger
[INGL] The Journal
Philosophy and
Cosmology. 2018.
V.20.P. 170–184 (WoS).
Підвищення
кваліфікації:
1. НМЦ
післядипломної освіти
та підвищення
кваліфікації ДНУ з
18.02.2019р. по
18.03.2019р., Довідка
№ 19-400-219 від
16.04.2019. Тема:
«Екзистенціальна
філософія»
2.НМЦ
післядипломної освіти
та підвищення
кваліфікації ДНУ, за
програмою «Сучасні
інформаційні
технології у
освітньому процесі

вищої школи », з
11.11.2020 р. по
20.11.2020 р.
Свідоцтво ПК
№02066747/000761
від 20.11.2020 р.
Монографії:
Філософське
самовизначення
Густава Шпета / За
ред. М.Ю. Савельєвої,
Т.Д. Суходуб, Г.Є.
Аляєва. – Київ:
Видавничий Дім
Дмитра Бурого, 2019.
424 с. (Розділ: С.127-
141; 1др.а.)
Членство у
редколегіях:
1. Epistemological
studies in philosophy,
social and political
sciences. Головний
редактор. (з 2018 і по
теперішній час)
2. Філософія і
політологія в
контексті сучасної
культури. Член
редакційної колегії (з
2011 і по теперішній
час)
3. Грані. Член
редакційної колегії (з
2015 і по теперішній
час)
Членство в
спеціалізованих
вчених радах:
4. Голова
спеціалізованої вченої
ради Д 08.051.11 (з
2016 по 2018)
4. The Journal
Philosophy and
Cosmology. Член
редакційної колегії (з
2012 і по теперішній
час)
Науковий керівник
тем держбюджетного
фінансування МОН
України: 0116U002269
«Історико-
філософський та
соціокультурний
виміри формування
духовності людини у
контексті сучасних
глобальних процесів
буття суспільства»
(2016-2018 рр.);
0119U100402 «Сучасні
та
історикофілософські
підвалини буття
суспільства в
контексті
антропологічного
виміру глобалізму»
(2019-2021 рр.) ;
Голова
спеціалізованої вченої
ради Д 08.051.11 по
захисту дисертацій на
здобуття наукового
ступеня доктора
філософських наук за
спеціальностями
09.00.05 – історія
філософія та 09.00.03

							– соціальна філософія та філософія історії. h-індекс – 1 Наукове керівництво захищених здобувачів – 2
98059	Гурко Олена Василівна	завідувачка кафедри, Основне місце роботи	Факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства	Диплом спеціаліста, Дніпропетровський національний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 030502 Українська мова і література та мова і література (англійська), Диплом доктора наук ДД 007866, виданий 23.10.2018, Диплом кандидата наук ДК 051548, виданий 28.04.2009, Аттестат доцента 12ДЦ 037061, виданий 17.01.2014	17	ОК 1.2 Іноземна мова (англійська)	<p>Кваліфікація відповідає предметній спеціальності. Освіта: Дніпропетровський державний університет, 2005 р., спеціальність «Англійська мова і література та українська мова та література», диплом спеціаліста НР №28136090 від 30 червня 2005 р. Науковий ступінь: кандидат філологічних наук, спец. 10.02.01 – українська мова, 2008, тема дисертації : «Лексика графічного дизайну кінця ХХ – початку ХХІ століття», диплом № 051548 від 28 квітня 2009 року. доктор філологічних наук, спец. 10.02.01 – українська мова, 2018, тема дисертації: «Функційно-семантична категорія ствердження в українській літературній мові», диплом №007866 від 23 жовтня 2018 року.</p> <p>Вчене звання: доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців, аттестат доцента 12 ДЦ № 037061, виданий 17.01.2014. Виконання пп. 1,2,3,8,10, 12,13,14,15,16,17,18 за п.30 ЛУ. Навчальні посібники за профілем дисципліни: 1. Гурко О. В. Порівняльна стилістика англійської та української мов : посібник-практикум. Дніпро : Ліра, 2020. 60 с. 2. Гурко О. В. Лексикологія основної іноземної та української мов: Навчальний посібник. Дніпро : Ліра, 2019. 46 с. 3. Вотінцева М. Л., Гурко О. В., Панченко О. І. Сходінками перекладознавства.</p>

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів.
Дніпро : Ліра, 2019. 48 с

Публікації за профілем дисципліни:

1. Olena Tsvietaieva, Tetiana Pryshchepa, Diana Biriukova, Olena Ponomarenko, Olena Hurko. Analysis of texts of the author's column genre in the Ukrainian and American press. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 11/01-XV. Pp.46-51. (Web of Science).
2. Hurko O.V. Intersection of Affirmative Meanings (on the materials of contemporary fiction). ASTRA Salvensis, Supplement No. 1, 2020. P. 605–617 (Scopus).
3. Hurko O. V. Implementation of affirmation category in a colloquial style. Eureka : Social and Humanities : scientific journal. Tallinn : Eesti Harju maakond, 2017. № 2. – P. 26–31.

Підвищення кваліфікації:

1. ДНУ імені Олеся Гончара кафедра порівняльної філології східних та англійських країн з 01.02. 2017 р. по 30.09.2017 р. Наказ від 03.02.2017р., № 77к. Довідка №89-400-04 від 05.10.17

Тема
«Лексикостилістичні паралелі української та англійської мови»

2. Закордонне стажування у Венеціанському університеті Ка'Фоскарі (Італія) «Програми підготовки спеціалістів-філологів в Україні та в країнах ЄС: орієнтація на майбутнє, з 3 по 14 червня 2019 року.

Монографії:

1. Гурко О. В. Лінгвопрагматичні засоби вираження згоди в англійському художньому діалогічному дискурсі. Дискурсивні аспекти лінгвістичних досліджень. Колективна монографія. Дніпро: Ліра, 2020. С.32–49.
2. Hurko O. V. The Functional-Semantic

						Category of Affirmation. Development of Modern Science: the Experience of European Countries and Prospects for Ukraine. Latvia: Riga. 2019. P.197–217. (колективна монографія). 3. Гурко О. В., Попова І. С. Лінгвістична інтерпретація номенів графічного дизайну: історія і сьогодення. Дніпро, 2021.176 с. Членство в редколегіях: 1. Молодь прагне осягнення слова (Дніпро) 2. Український смисл (Дніпро)Член Всеукраїнської спілки викладачів перекладу (Ukrainian Translator Trainer's Union) http://www.uttu.info/dnipro	
197423	Кулик Олександр Вікторович	професор, Основне місце роботи	Факультет суспільних наук і міжнародних відносин	Диплом спеціаліста, Дніпропетровський державний університет, рік закінчення: 1999, спеціальність: 040301 Політологія, Диплом доктора наук ДД 004547, виданий 30.06.2015, Атестат доцента 12ДЦ 024385, виданий 14.04.2011	13	ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Кваліфікація відповідає предметній спеціальності. Освіта: Дніпропетровський державний університет, 1999 р., спеціальність «Політологія», диплом НР №11910544 від 30.06.1999 р. Науковий ступінь: доктор філос. наук., спец. 09.00.05 – «Історія філософії», 2015 р., тема дисертації: «Еволюція філософських стратегій взаємодії з хаосом», Диплом ДД№004547 від 30.06.2015 р. Вчене звання: доцент кафедри філософії, 2011 р., атестат доцента 12 ДЦ№024385 від 14.04.2011 р. Виконання пп. 1, 3, 4, 7, 10, 12, 13, 14 за п.30 ЛУ. Навчальні посібники за профілем дисципліни: 1. Kulyk, O. A Brief Introduction to Analytic Philosophy. Dnipro : LIRA, 2019. 76 p. 2. Кулик, О. Аналітична філософія та філософія мови [Текст] =Analytic Philosophy and Philosophy of Language [Text]: навч. посіб. Д. : РВВ ДНУ, 2018. 98 с. 3. Кулик, О. Посібник до вивчення курсу «Логіка». Д. : РВВ

ДНУ, 2016. 25 с.
Публікації за профілем дисципліни:
1. Kulyk, O., Fidalgo, P., Thormann, J., Lencastre, J. Students' perceptions on distance education: A multinational study. International Journal of Educational Technology in Higher Education, 2020, 17, 18. <https://doi.org/10.1186/s41239-020-00194-2> (журнал, який входить у Scopus та Web of Science)
2. Кулик, О. Шлях до якісної наукової публікації. Сучасна освіта України, 2020, 6, № 25. С. 6.
3. Кулик, О. Роль філософії в університеті. Вісник Львівського університету. Серія філос-політолог. студії. 2018, Випуск 21, с. 46-51.
(фахове видання, що входить до Index Copernicus)
4. Kulyk, O. Chaos in Heinrich Rickert's Philosophy. Grani, 2019, 22 (8), 37-46.
(фахове видання, що входить до Index Copernicus)
Підвищення кваліфікації:
1) Кафедра соціології ДНУ ім. Олесь Гончара, стажування 15.10.2020 по 16.11.2020.
Тема «Поглиблене освоєння сучасних методик викладання суспільних дисциплін, зокрема методології наукових досліджень та вдосконалення педагогічних знань».
Обсяг 60 годин/2 кредити.
Сертифікат № 89-400-62/2021 від 28.04.2021
2) Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ ім. Олесь Гончара, підвищення кваліфікації. 11.11.2020 по 20.11.2020.
За програмою "Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи".
Обсяг: 60 годин/2 кредити.
Свідоцтво про підвищення

						<p>кваліфікації ПК № 02066747/000763</p> <p>3) Кафедра соціології ДНУ ім. Олесь Гончара, стажування 12.05.2021 по 12.06.2021.</p> <p>Тема: «Поглиблене освоєння сучасних методик викладання дисциплін "Інноваційно-дослідницька діяльність науковця" та "Філософія"».</p> <p>Осяг: 60 годин/2 кредити.</p> <p>Членство в спеціалізованих вчених радах:</p> <p>Член постійної спеціалізованої вченої ради Д 08.051.11 при ДНУ імені Олесь Гончара (з 2012 р. по цей час)</p> <p>Участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах:</p> <p>З 2017 р. по 2020 р. брав участь у проекті «Structuring Cooperation in Doctoral Research, Transferable Skills Training, and Academic Writing Instruction in Ukraine's Regions» в рамках the European Union's Capacity Building in the Field of Higher Education Project (CBHE). Номер проекту: 8 574064-EPP-1-2016-1-LT-EPPKA2-CBHE-SP.</p>	
213241	Третяк Олексій Анатолійович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет суспільних наук і міжнародних відносин	<p>Диплом спеціаліста, Дніпропетровський національний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 040301 Політологія, Диплом доктора наук ДД 001573, виданий 25.01.2013, Диплом кандидата наук ДК 027452, виданий 09.01.2005, Атестат доцента 12ДЦ 025015, виданий 14.04.2011, Атестат професора АП 001686, виданий 14.05.2020</p>	15	ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні	<p>Кваліфікація відповідає предметній спеціальності.</p> <p>Освіта: Дніпропетровський національний університет, 2001 р., спеціальність «Політологія», диплом Спеціаліста НР № 17284641 від 30.06.2001 р.</p> <p>Науковий ступінь: доктор політичних наук, спеціальність 23.00.01 – «Теорія та історія політичної науки», 2013 р., тема дисертації: «Публічна сфера політики демократичного суспільства (теоретико-методологічний аналіз)», Диплом ДД № 008858 від 25.01.2013 р.</p> <p>Вчене звання: Професор кафедри політології, 2005 р.,</p>

атестат професора 02
АП № 001686 від
17.05.2020 р.
Виконання пп. 1, 2, 3,
4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14,
15, 16 за
п.30 ЛУ.
Навчальні посібники
за
профілем дисципліни:
1. Третяк О. А.,
Токовенко О. С.
Посібник до вивчення
курсу
«Епістемологічні
основи світової
політичної теорії»
(модуль
«Парадигмальність в
політологічних
дослідженнях») Д.:
Вид-во «Ліра», 2018.
20 с.
Публікації за
профілем дисципліни:
1. Третяк О. А.
Політична
епістемність:теоретич
ний та прагматичний
аспекти.Грані: наук.-
теоретичний і
громадсько-політ.
альманах. 2018. Т. 21,
№ 10. С. 114 – 120.
(фахове видання,
Index Copernicus)
2. Третяк О. А.
Природничо-наукова
тенденція
формування
понять у практиці
політичного пізнання.
Epistemological studies
in philosophy, social
and political
sciences, 2018, 1 (1-2)
С. 122 – 128. (фахове
видання, Index
Copernicus).
3. The public sphere of
politics: the
anthropological
dimension in
contemporary
communicative theory.
Антропологічні
виміри філософських
досліджень, 2017, Вип.
12. С. 62 – 71.
DOI:
0.15802/ampr.voi12.119
125 (Web of Science)
Підвищення
кваліфікації:
1. НМЦ
післядипломної освіти
та підвищення
кваліфікації ДНУ з
14.12.2020р. по
23.12.2020р., Довідка
ПК №
02066747/000807 від
23.12.2020. Тема:
«Сучасні
інформаційні
технології у
освітньому процесі
вищої школи»,
2 кредити
Підвищення
кваліфікації у

Вищій соціально-економічній школі (м.Пшеворськ, Польща) з 1.06 2018 р. по 10.06.2018 р. за темою: «Сучасні педагогічні методи в освітньому процесі ЄС» загальним обсягом 108 годин (5 кредитів ECTS). Сертифікат № WK/WSSG/2018-164 від 11.06.2018 р.

3. Закордонне стажування в Університеті Люм'єр Ліон-2 (Франція) «Дослідження у соціальних і політичних науках», (з 18 по 22 вересня 2017 року).

Участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах з 2017 р. по 2020 р. брав участь у проекті «Structuring Cooperation in Doctoral Research, Transferable Skills Training, and Academic Writing Instruction in Ukraine's Regions» в рамках the European Union's Capacity Building in the Field of Higher Education Project» (CBHE). Номер проекту: 8 574064-EPP-1-2016-1-LT-EPPKA2-CBHE-SP.

Монографії:

1. Токовенко О. С., Третяк О. А. Особистість і соціальні інститути в урбанізованому суспільстві: місто Дніпро: монографія: в 2 томах / за заг. ред. професора В.В. Кривошеїна. Дніпро: ЛізуновПрес, 2018. Т. 1. 292 с.; Т. 2. 268 с. С.44 – 74(частка О. А. Третяка – 1 д.а.).
2. Токовенко О. С., Третяк О. А. Політичне пізнання: гносеологічний та епістемологічний виміри. Колективна монографія. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 321 с. (частка О. А. Третяка – 5 д.а.)

Членство у редколегіях:

1. Epistemological studies in philosophy, social and political sciences. Заступник Головного редактора. (з 2018 і по теперішній час)
2. Філософія і політологія в контексті сучасної

						<p>культури. Головний редактор (з 2020 р по теперішній час) Членство в спеціалізованих вчених радах. 1. Заступник голови спеціалізованої вченої ради Д 08.051.08 (з 2015 по теперішній час) по захисту дисертацій з політичних наук; 2. Член спеціалізованої вченої ради К 08.051.19, (з 2018 по теперішній час) по захисту дисертацій з соціальних комунікацій; h-індекс – 3 Наукове керівництво захищених здобувачів – 5. Робота у складі науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН науково-методичних комісія 05 Соціальні та поведінкові науки (підкомісія 052 Політологія) (з 2017 р. дотепер)</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p>ПР 04. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p>	☐	<p>ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному середовищі</p>	<p>Словесні, пояснювально-демонстраційні, дискусійні, критичний аналіз наукової літератури.</p>	<p>Усні (оцінювання виступів на практичних заняттях, обговорення власних результатів дослідження), письмові (письмове опитування), екзамен.</p>
		<p>ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні</p>	<p>Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні, критичний аналіз сучасних наукових проблем в політології, мозковий штурм</p>	<p>Усні (виступи на практичних заняттях, дискусії), оцінювання тестового опитування, презентації власних наукових досліджень, екзамен</p>
<p>ПР 09. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням</p>	☐	<p>ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця</p>	<p>Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі критичне переосмислення лекційного матеріалу, питань для самостійної роботи, виконання практичних робіт та підготовка індивідуального завдання</p>	<p>Усні (захист аналітичного огляду), письмові (оцінювання практичної роботи, аналітичного огляду), письмової контрольної роботи, тестування, диференційний залік</p>

широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.		ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні	Словесні, пояснювально-демонстраційні, пошуковий, дослідницькі, наочні, критичний аналіз сучасних наукових проблем в політології, мозковий штурм	Усні (виступи на практичних заняттях, дискусії), оцінювання тестового опитування, презентації власних наукових досліджень, екзамен
<p>ПР 02. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.</p>	□	ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні, критичний аналіз статей, пізнавальні, дидактичні, логічні	Усні (виступи на практичних заняттях, дискусії), оцінювання тестового опитування, презентації власних наукових досліджень, екзамен
		ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, критичне переосмислення лекційного матеріалу, питань для самостійної роботи, виконання практичних робіт та підготовка індивідуального завдання	Усні (захист аналітичного огляду), письмові (оцінювання практичної роботи, аналітичного огляду), письмової контрольної роботи, тестування, диференційний залік
		ОК 1.2 Іноземна мова (англійська)	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні, критичний аналіз статей, пізнавальні, дидактичні, логічні	Усні (опитування), оцінювання виступів презентацій; письмові (рефератів, есе, анотацій), поточне тестування, семестровий тестовий контроль, розв'язання ситуаційних завдань (кейсів), виконання завдань самостійної роботи, екзамен
<p>ПРО8. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.</p>	□	ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні, діалог-бесіда, пошукові, інтерактивні, самостійне навчання (опанування завдань для самостійної роботи у результаті аналізу та переосмислення рекомендованої літератури)	Усні (виступи на практичних заняттях, дискусії), оцінювання тестового опитування, презентації власних наукових досліджень, екзамен
		ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному середовищі	Словесні, пояснювально-демонстраційні, самостійне навчання.	Усні (оцінювання виступів на практичних заняттях, обговорення власних результатів дослідження), письмові (письмове опитування), екзамен.
<p>ПР 07. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.</p>	□	ОК 2.3 Викладацька практика	Пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, комунікативний з елементами проблемного викладання, навчання практичної комунікації, як усної, так і письмової, із застосуванням мультимедійних засобів.	Усні (оцінювання рівня проведення лабораторних, практичних, лекцій), письмові (оцінювання складання схеми, розробки робочої програми навчальної дисципліни), підготовка та захист звіту, диференційний залік Небальне оцінювання: самооцінювання, колегіальне, наскрізне, відгуки.
		ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні, критичний аналіз статей, мозковий штурм, методи аналогії, дедукції та системного аналізу, аналітико-доказові.	Усні (виступи на практичних заняттях, дискусії), оцінювання тестового опитування, презентації власних наукових досліджень, екзамен
		ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дискусійні, дистанційні	Усні (оцінювання виступів на практичних заняттях, обговорення власних

		середовищі	методи,контекстне навчання.	результатів дослідження), письмові (письмове опитування), екзамен.
<i>ПР 03. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності.</i>	☐	ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Словесні, пояснювально-демонстраційні, проблемно-пошукові, дослідницькі (семінар-дебати, семінардіалог, вирішення проблемних ситуацій, дискусія)	Усні (індивідуальні презентації), письмові (есе, реферування першоджерела, поточний конспект першоджерела), оцінювання виконання самостійної роботи: звіт та захист, екзамен
		ОК 2.3 Викладацька практика	Пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, комунікативний з елементами проблемного викладання, навчання практичної комунікації, як усної, так і письмової, із застосуванням мультимедійних засобів.	Усні (оцінювання рівня проведення лабораторних, практичних, лекцій), письмові (оцінювання складання схеми, розробки робочої програми навчальної дисципліни), підготовка та захист звіту, диференційний залік Небальне оцінювання: самооцінювання, колегіальне, наскрізне, відгуки.
<i>ПР 05. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки.</i>	☐	ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному середовищі	Словесні, пояснювально-демонстраційні, ділова гра, дискусійні методи	Усні (оцінювання виступів на практичних заняттях, обговорення власних результатів дослідження), письмові (письмове опитування), екзамен.
		ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, тренінг, опрацювання рекомендованої літератури	Усні (виступи на практичних заняттях, дискусії), оцінювання тестового опитування, презентації власних наукових досліджень, екзамен
<i>ПРО1. Оволодіти універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.</i>	☐	ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні,критичний аналіз статей,пізнавальні, дидактичні,логічні	Усні бальні (оцінювання виступів на практичних заняттях, індивідуальні презентації презентації самостійної роботи, доповіді), письмові (індивідуальні завдання, письмове опитування), екзамен Небальне оцінювання: самооцінювання, колегіальне, наскрізне, рецензії та відгуки.
		ОК 1.2 Іноземна мова (англійська)	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні,критичний аналіз статей,пізнавальні, дидактичні,логічні	Усні (опитування), оцінювання виступів презентацій; письмові (рефератів, есе, анотацій), поточне тестування, семестровий тестовий контроль, розв'язання ситуаційних завдань (кейсів), виконання завдань самостійної роботи, екзамен
		ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні,критичний аналіз статей,пізнавальні, дидактичні,логічні	Усні (захист аналітичного огляду), письмові (оцінювання практичної роботи, аналітичного огляду), письмової контрольної роботи, тестування, диференційний залік
<i>ПР 10. Фахово викладати</i>	☐	ОК 2.3 Викладацька практика	Пояснювально-демонстраційні,дослідницькі	Усні (оцінювання рівня проведення лабораторних,

<p>політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.</p>			<p>, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, комунікативний з елементами проблемного викладання, навчання практичної комунікації, як усної, так і письмової, із застосуванням мультимедійних засобів.</p>	<p>практичних, лекцій), письмові (оцінювання складання схеми, розробки робочої програми навчальної дисципліни), підготовка та захист звіту, диференційний залік. Небальне оцінювання: самооцінювання, колегіальне, наскрізне, відгуки.</p>
<p>Пр об. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 2.1 Парадигмальність у політологічному дослідженні</p>	<p>Словесні, пояснювально-демонстраційні, дослідницькі, наочні, діалог-бесіда, пошукові, інтерактивні, самостійне навчання (опанування завдань для самостійної роботи у результаті аналізу та переосмислення рекомендованої літератури)</p>	<p>Усні (виступи на практичних заняттях, дискусії), оцінювання тестового опитування, презентації власних наукових досліджень, екзамен</p>
		<p>ОК 2.2 Нестабільність та синергійність у політичному середовищі</p>	<p>Словесні, пояснювально-демонстраційні, самостійне навчання.</p>	<p>Усні (оцінювання виступів на практичних заняттях, обговорення власних результатів дослідження), письмові (письмове опитування), екзамен.</p>